

ЖИЛИЙН ТАЙЛАН
2018

Хүчтэй. Хамтдаа.

АРД ДААТГАЛЫН
АМЖИЛТЫН ТОВЧОН

Ногдол ашиг

2017 оны цэвэр ашгийн 50 хувиар
буоу 562 сая төгрөг

IPO хийх зөвшөөрөл

2019 оны 8 сарын 29-ний өдөр СЗХ-оос IPO
хийх зөвшөөрөл гарч хувьцааны захиалга
32.7 хувь давж биелснээр хамгийн олон
хувьцаа эзэмшигчтэй нээлттэй хувьцаат
даатгалын компани болсон.

ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүн

Ч.Ганзориг, Б.Золбоо нарыг ердийн
гишүүн З.Ариун, Б.Болорчимэг нарыг хараат
бус гишүүнээр томилсон.

2018

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

Нээлттэй хувьцаат компани болсноор 2018 оны 12 сарын 1-ний өдөр ээлжит бус ХЭХ-ыг зарлан хуралдуулсан.

Ard Medicare

Олон улсын эрүүл мэндийн даатгалын шинэ бүтээгдэхүүн зах зээлд нэвтрүүлж эхэлсэн.

2018

Түүхэн жил 2018

Нээлттэй хувьцаат компани болж компанийн шинэ хуудсыг нээсэн төдийгүй санхүүгийн үзүүлэлтийн хувьд түүхэн дээд амжилтуудыг гаргасан байна.

ХУВЬЦААНЫ АРИЛЖААНЫ
МЭДЭЭ

2018/12/31 хаалтын ханш

770 (+10.0%)

Зах зээлийн үнэлгээ:

19.25 тэрбум төгрөг

11 долоо хоногт:

700-920 (+31,4%)

Арилжаалагдсан хувьцааны тоо:

3.17 сая ширхэг

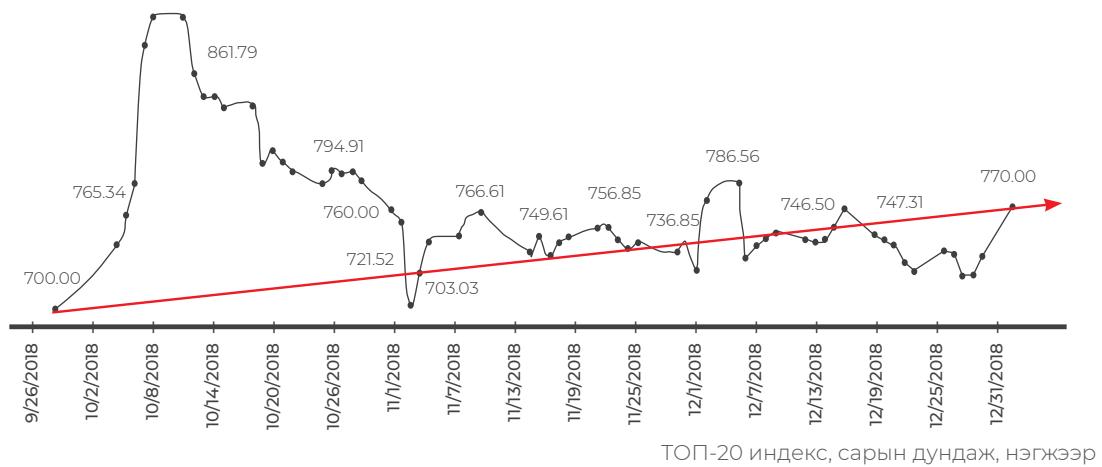
Арилжаалагдсан нийт дүн:

2.49 тэрбум төгрөг

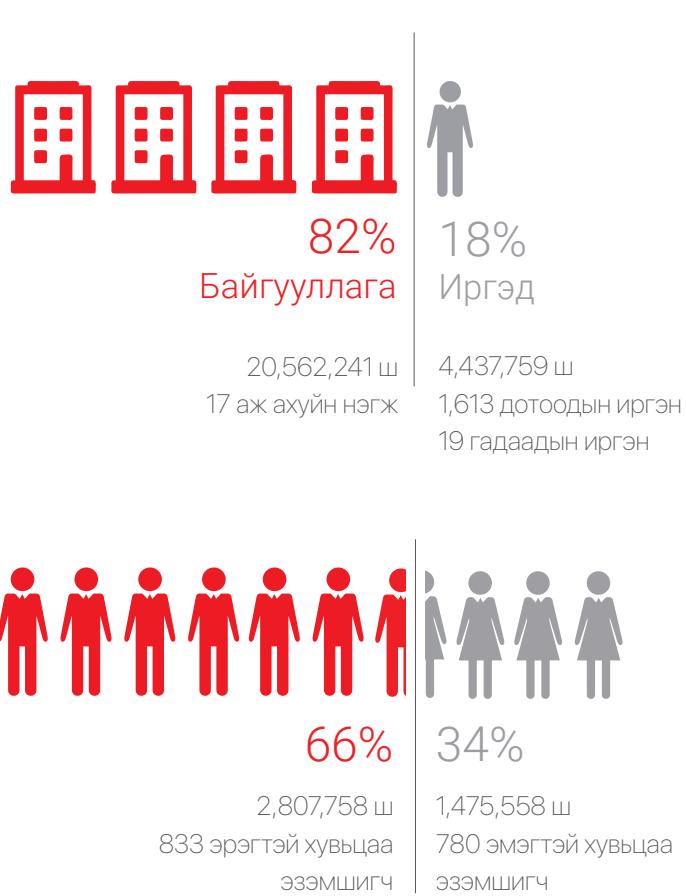
Өдрийн дундаж арилжаа:

39.54 сая төгрөг

Хувьцааны ханш

Хувьцаа эзэмшигчдийн мэдээлэл

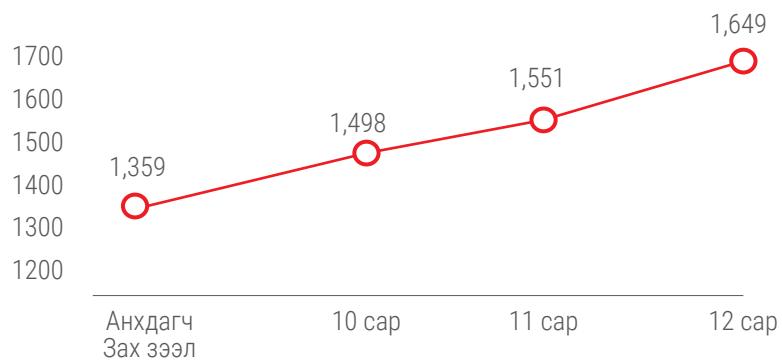

Хувьцаа эзэмшигчийн бүтэц
 (2018 оны 12 сарын 31-ний өдрийн байдлаар)

Хувьцаа эзэмшигчид	Хувьцааны тоо /мянга/	Эзлэх хувь
Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК	16,789	67.2%
Би Ди Сек YЦК ХК	1,589	6.3%
Энержи Интернэйшнл Капитал ХХК	821	3.3%
Ард Лайф ХХК	373	1.5%
Ч.Амарбаатар	266	1.1%
Бусад	5,164	20.7%
НИЙТ ДҮН	25,000	100%

2018/10/1-2018/12/31 хоорондын арилжааны тайлан

Нийт арилжааны дүн	2,574,061,104
700-750 хооронд	998,328,819
750-800 хооронд	817,403,290
800-901 хооронд	758,328,995
Өдрийн дундаж арилжааны дүн	39,540,000
Арилжааны дундаж үнэ	784

Хувьцаа эзэмшигчдийн тоо

ТУЗ-ИЙН ДАРГЫН
МЭНДЧИЛГЭЭ

Чулууны Ганхуяг

ТУЗ-ийн дарга

Мэргэжил: Эдийн засагч, банк санхүүгийн менежмент
Давхар албан тушаал: "Ард Санхүүгийн Нэгдэл" ХК-
ийн гүйцэтгэх захирал

Эрхэм хүндэт хувьцаа эзэмшигчид, хөрөнгө оруулагчид, харилцагч даатгуулагчид болон хамтран зүтгэгчид та бүхний энэ өдрийн амгаланг айлтгая. 2018 он бол бидний хувьд компанийн нэн шинэ түүхийн эхлэлийг тавьсан ерөөлтэй, өгөөжтэй жил байлаа.

Бид амласан ёсоороо 2018 оны сүүлийн хагаст Ард Даатгалын IPO-г хийж, компанийн нийт хувьцааны 30 хувийг 5.25 тэрбум төгрөгөөр олон нийтэд санал болгосон. Үүний үр дүнд Ард Даатгал хамгийн олон хүний өмчийн даатгалын компани болж чадсан. Тиймээ, бид одоо 1,600 гаруй хувьцаа эзэмшигчтэй боллоо. Мэргэжлийн байгууллагуудын хийсэн үнэлгээ 1,200 орчим төгрөгөөр тогтсон ч манай хувьцаа 2018 оны эцэст 770 төгрөгөөр хаагдаж, цаашид өсөн дэвжих өргөн боломж агуулагдсаар байгааг нотоллоо. 770 төгрөгийн ханш нь Ард Санхүүгийн Нэгдлийн үнэлгээнд ээрэг 3.4 тэрбум төгрөгийн нөлөөлөл авчирлаа. Ард Даатгал үйл ажиллагааныхаа цар хүрээг өргөтгөж, 2018 онд хамгийн өндөр хураамжийн болон хөрөнгө оруулалтын орлого бүрэлдүүлж чадсан юм. 2019 онд Ард Даатгал үүсгэн

байгуулагдсаны 25 жилийн ой тохиож байна. Бид энэ ойгоо ажил хөдөлмөрийн өндөр амжилтаар угтаж, та бүгдтэйгээ хамт тэмдэглэхээр зэхж байна. Бид даатгалын үйлчилгээг танд цахимаар ойртуулж, хүртээмжийг улам нэмэгдүүлж, зах зээлд ашиг орлогоороо манлайлах зорилго дэвшүүлж байна.

Ард Даатгал ХК нь Монголын Хөрөнгийн Бирж дээр гарч нээлттэй компани болсон. 2018 оны 4 сард хуралдсан Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас компанийн ТУЗ-ийн бүтцийг нээлттэй компани болохтой холбогдуулан өргөжүүлж, 9 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй байхаар дүрэмд өөрчлөлт оруулан баталсан. Үүний дагуу ТУЗ нь хараат буюу ердийн гишүүний тоог нэмэгдүүлэн Ард Санхүүгийн Нэгдлийн харьяа компанийн удирдлагууд болох Ч.Ганзориг, Б.Золбоо нарыг ТУЗ-д нэр дэвшүүлэн сонгосон. Мөн хараат бус гишүүдэд З.Ариун, Б.Болорчимэг нарыг нэр дэвшүүлэн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас санал нэгтэйгээр томилсон билээ. Оны сүүлээр ТУЗ-ийн ердийн гишүүн Антони Хоброу нь Венчерс Уан компани хувьцаагаа зарсантай холбогдуулан ТУЗ-өөс чөлөөлөгдөх хүсэлтээ ирүүлсэн бөгөөд ТУЗ 2018 оны

9 сарын хурлаараа хүсэлтийг хулээн авч шийдвэрлэсэн.

2018 оны 12 сарын 1-ний өдөр хуралдсан ТУЗ-ийн ээлжит хурлаас ТУЗ-ийн хараат бус түр гишүүнд МостФинтек ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал С.Оргилыг нэр дэвшүүлэн, санал нэгтэйгээр сонгосон. Монголын Хөрөнгийн Биржийн гишүүн, анхны нээлттэй даатгалын компанийн ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнээр сонгогдсон С.Оргилд цаашдын ажилд нь амжилт хүсье.

2018 оны хамгийн анхны ТУЗ-ийн хурлаас компани 2017 оны цэвэр ашгаас 50 хувийг нь ногдол ашгаар хуваарилах шийдвэр гаргаж, жил бурашгийнхаа 30-50 хувийг ногдол ашиг хэлбэрээр хувьцаа эзэмшигчиддээ олгож байх Ногдол ашгийн журмыг баталж, СЗХ болон Монголын Хөрөнгийн Биржид бүртгүүлсэн билээ. Цаашид энэ жишгийг барьж, хувьцаа эзэмшигчиддээ жил бүр ногдол ашиг тарааж, өгөөжийг хөрөнгө оруулагчиддаа тэгш хүртээх бодлого барьж ажиллана.

2018 оныг бид амжилттай үдэж, 13 тэрбум төгрөгийн хураамжийн орлого төвлөрүүлж түүхэндээ хамгийн өндөр борлуулалтыг үзүүлж чадлаа.

2018 оны цэвэр ашгаас хувьцаа эзэмшигчиддээ ногдол ашиг хуваарилах шийдвэрийг ТУЗ-ийн 2019 оны анхны хурлаас шийдвэрлэж, эхний хагас жилдээ багтан хөрөнгө оруулагчиддаа өгөөжийг нь хүртээнэ.

Олон нийтэд нээлттэй хувьцаат компани болсон нь 2019 онд бидний өмнөө тавьсан зорилт, борлуулалтад үлэмж нөлөө үзүүлнэ гэдэгт бид итгэлтэй байгаа бөгөөд Ард Санхүүгийн Нэгдлийн бусад компаниудын харилцагчдад мөн даатгалын үйлчилгээг давхар санал болгож, огтлолцоо борлуулалтыг нэгдлийн бүхий л түвшинд дэмжин ажиллана. Үүнээс гадна бид цахим шилжилтийг тууштай хэрэгжүүлж, даатгалын үйлчилгээг цахимжуулах, Ард Апп дээр даатгалын бүтээгдэхүүн худалдан авах боломжийг нээж, зах зээлд цоо шинэ боломжуудыг бий болгон ажиллах үүргийг компанийн гүйцэтгэх удирдлагад даалган хариуцууллаа. 2019 онд хөдөө орон нутаг, аймгийн төвүүд, алслагдсан сумдад даатгалын үйлчилгээг иж бүрнээр хүргэхэд бидний өнгөрсөн хугацаанд бий болгосон дэд бүтэц ажиллахад бэлэн болоод байна. Ард Даатгалын 100 гаруй ажиллагсад дээр нэмэгдээд Монгол Шуудангийн салбарууд, хөдөөгийн хадгаламж зээлийн хоршоод, Ард Санхүүгийн Нэгдлийн хөдөө орон нутаг дахь төлөөлөгчид даатгалын борлуулалтыг хийхэд тууштай дэмжин ажиллана.

Ингээд Хөрөнгө Оруулагч Үндэстний салшгүй хэсэг болох хувьцаа эзэмшигчид, хөрөнгө оруулагчид, харилцагч, хамтран ажиллагсад та бүхэндээ 2018 оны турш хамт байсанд чин сэтгэлийн талархал илэрхийлж, амжилт бүтээлийн дээдийг хүсэн өрөөе.

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН
ТАЙЛАН

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

Ард Даатгал ХК-ийн эрх барих дээд байгууллага нь хувьцаа эзэмшигчдийн хурал юм. 2018 онд хувьцаа эзэмшигчдийн хурал 2 удаа хуралдсан байна. Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурал 2018 оны 4 сарын 20-ний өдөр хуралдаж, 3 сарын 30-ны өдөр ТУЗ-ийн IPO хийх тухай шийдвэрийг

баталгаажуулан, ТУЗ-ийн гишүүдийг томилох, компанийн хувьцааг хуваах, нээлттэй компанийн ТУЗ-ийн шаардлагад нийцүүлэн ТУЗ-ийн бутцийг шинэчлэн батлах, ТУЗ-ийн 2018 оны төсвийг батлах зэрэг шийдвэрүүдийг гаргасан билээ.

Огноо	Ирц	Шийдвэрлэсэн асуудлууд
2018.4.20	100%	1. 2017 оны үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайланг батлах 2. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийг томилох 3. Компанийн хувьцааг хуваах 4. Нээлттэй компани болох, 5.25 тэрбум төгрөгийн хувьцааг Монголын Хөрөнгийн Бирж дээр гаргаж олон нийтэд арилжих
2018.12.1	74.25%	5. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бутцийг шинэчлэн батлах 6. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2018 оны төсвийг батлах
		1. Дүрмийн санг нэмэгдүүлэх 2. Компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг батлах

Энэхүү шийдвэрийн дагуу компанийн Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл болон менежментийн баг хувьцаат компани болохтой холбоотой ажилд ханцуй шамлан орсон бөгөөд Санхүүгийн Зохицуулах Хороо болон Монголын Хөрөнгийн Биржид IPO хийх зөвшөөрлийг авахаар 2018 оны 5 сарын 14-ний өдөр бичиг баримтаяа бүрдүүлэн өгсөн.

СЗХ болон МХБ-ээс Ард Даатгал компанийг нээлттэй хувьцаат компани болох, хувьцаагаа хөрөнгийн зах зээлд гарган олон нийтэд нээлттэй худалдах зөвшөөрлийг олгосны дараа 2018 оны 9 сарын 17-ны өдрөөс 26-ны өдрийн хооронд хувьцааны анхдагч арилжааны захиалгыг хөрөнгө оруулагчдаас хүлээн авч, 2018 оны 10 сарын 1-ний өдрөөс Монголын Хөрөнгийн Бирж дээр хувьцааны хоёрдогч арилжааг эхлүүлсэн байна.

Арилжаанд нийт 1,359 хөрөнгө оруулагч оролцсон бол, оны эцсээр хувьцаа эзэмшигчдийн тоо 1,646 болон нэмэгдэж, Монголын хамгийн олон хувьцаа эзэмшигчтэй даатгалын компани боллоо.

Компанийн Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн 2018 оны 10 сарын 11-ний өдрийн хурлаас IPO амжилттай хийснээс хойш анхны хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг хуралдуулахаар тогтсон бөгөөд 12 сарын 1-ний өдөр Туушин зочид буудлын байранд хурал амжилттай болж өнгөрлөө. Хурал нийт 74.25 хувийн ирцтэй хүчин төгөлдөрт тооцож, нийт 131 хувьцаа эзэмшигчид хуралд биечлэн оролцсон. Тус хурлаар компанийн дүрмийн сан нэмэгдсэнийг албан ёсоор баталгаажуулан, компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг хувьцаа эзэмшигчдэд танилцуулан санал нэгтэй баталсан билээ.

Ард Даатгалын хувьцааны анхдагч зах зээлийн

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ

2018 оны 4 сарын 20-ны өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас компанийн дүрэмд өөрчлөлт оруулан ТУЗ-ийг 7 гишүүнтэй байсныг 9 болгон өргөжүүлж шийдвэрлэсэн бөгөөд Компанийн тухай хуулийн 75 дугаар зүйлийн 75.4-д заасны дагуу ". . . гуравны нэгээс доошгүй хувь нь хараат бус гишүүн байна" гэж заасны дагуу өнөөдрийн байдлаар 5 өрдийн, 4 хараат бус гишүүнтэй үйл ажиллагаа явуулж байна. ТУЗ-ийн даргаар Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн гүйцэтгэх захирал Чулууны Ганхуяг ажиллаж байна.

2018 оны 3 сарын 30-ны өдөр хуралдсан ТУЗ-ийн ээлжит хуралд Засаглал, нэр дэвшүүлэх, цалин урамшууллын хорооноос ТУЗ-ийн хараат гишүнд З.Ариун болон Б.Болорчимэг нарыг санал нэгтэйгээр нэр дэвшүүлж, хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд танилцуулан томилуулахаар шийдвэрлэсэн.

2018 оны 4 сард хуралдсан Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаас ТУЗ-ийн

хараат буюу ердийн гишүүнээр гол хувьцаа эзэмшигч Ард Санхүүгийн Нэгдлийн зүгээс Ч.Ганзориг, Б.Золбоо нарыг нэр дэвшүүлж томилсон бөгөөд хараат бус гишүүнээр Б.Болорчимэг, З.Ариун нарыг нэр дэвшүүлэн томилсон. Ч.Ганзориг болон Б.Золбоо нар нь Нэгдлийн харьяа компаниудад үүрэгт ажил гүйцэтгэдэг бөгөөд Ард Даатгалын ТУЗ-ийн эгнээнд нэгдэн, компанийн үйл ажиллагааг бодлогын хүрээнд удирдан чиглүүлж манлайлах үүргийг давхар гүйцэтгэхээр боллоо.

2018 оны 9 сард ТУЗ-ийн ердийн гишүүнээр ажиллаж байсан Антони Хоброу Венчерс Үан компани Ард Санхүүгийн Нэгдэл дэх хувьцаагаа худалдсантай холбогдуулан өөрийн саналаар ТУЗ-өөс чөлөөлөгдөх хүсэлтийг ирүүлсэн. 2018 оны 10 сард хуралдсан ТУЗ-ийн ээлжит хурлаар А.Хоброуний хүсэлтийг хүлээн авч, үүрэгт ажлаас нь чөлөөлж, хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хараат бус гишүүний сонгууль явуулахаар тогтсон.

ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнд нэр дэвшиүүлэх зарыг олон нийтэд түгээсэн боловч нэр дэвших хүсэлт ирээгүйтэй холбоотой сонгууль явагдаагүй бөгөөд 2018 оны 12 сард хуралдсан ТУЗ-ийн ээлжит хурлаас ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнд С.Оргилыг Ард Санхүүгийн Нэгдлийн зүгээс нэр дэвшиүүлж, түр гишүүнээр томилсон. С.Оргил нь банк санхүүгийн байгууллагад технологийн үйлчилгээ үзүүлэх чиглэлээр олон жил ажилласан туршлагатай нэгэн бөгөөд Мост Финтек ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлаар ажилладаг юм.

ТУЗ-ийн дэргэд Засаглал, нэр дэвшиүүлэх, цалин урамшууллын хороо, Эрсдэл, хөрөнгө

оруулалтын хороо, Аудитын хороо тогтмол ажиллаж, жилийн турш ТУЗ-ийн хурлын өмнө хурлаар шийдвэрлэх асуудал бүрээр урьдчилсан хэлэлцүүлэг явуулж, хорооны саналыг ТУЗ-д танилцуулж шийдвэр гаргуулан ажиллалаа.

ТУЗ-ийн нийт гишүүд компанийн засаглалын сургалтанд хамрагдаж гэрчилгээ авсан бөгөөд Санхүүгийн Зохицуулах Хороонд бүртгүүлэн зөвшөөрөл авсан болно.

ТУЗ-ИЙН БОЛОН ТУЗ-ИЙН ХОРООДЫН БҮТЭЦ БҮРЭЛДЭХҮҮН

Чулууны Ганхуяг

ТУЗ-ийн дарга

Боловсролын байдал

Ч.Ганхуяг нь 1991 онд Нийслэлийн 10 жилийн 23-р дунд сургуулийг төгссөн. 1997 онд Унгар Улсын

Будапешт хотын Корвинус Эдийн Засгийн Их Сургуулийг бакалаврын зэрэгтэй төгссөн.

Ажлын туршлага

Монголын Хөрөнгийн Биржээс 1991 онд хөдөлмөрийн гараагаа эхэлсэн тэрээр 1997 оноос Монгол банкинд хянан шалгчаар ажиллаж байсан. 1998 онд НҮБ-ын бичил санхүүгийн Микростарт төсөл дээр Санхүүгийн менежерээр шалгаран ажиллаж байгаад 1999 онд Монголын анхны банк бус санхүүгийн байгууллага болох Хөгжлийн Алтан Сан (ХАС)-г байгуулан Гүйцэтгэх захибраар нь томилогдсон юм. ХАС нь бичил зээлийн үйл ажиллагааг амжилттай явуулсаар 2001 онд Говийн Эхлэл ББСБ-тай нэгдэж, өнөөгийн ХасБанк байгуулагдсан юм. Ч.Ганхуяг нь

ХасБанкийг байгуулагдсан цагаас хойш 2009 оныг хүртэл Гүйцэтгэх захибраар ажилласан бөгөөд 2009-2010 онд ХасБанкны толгой компани болох ТэнГэр Санхүүгийн Нэгдлийн Гүйцэтгэх захибраар, 2009 онд Монгол улсын ерөнхий сайд С.Батболдын эдийн засаг, хөгжлийн асуудлын зөвлөхөөр, 2010-2012 онд Монгол Улсын Сангийн Яамны дэд сайдаар тус тус томилогдсон ажиллаж байв. Тэрээр Унгар улсын өргөмжит консул, Монголын Эдийн Засгийн Форумын санаачлагч, Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, Монголын Оюутны Холбооны Ерөнхийлөгч, Олон

Улсын Бичил Санхүүгийн Төвийн УЗ-ийн гишүүн, Улаанбаатар Глобал Шейперс нийгэмлэгийн удирдагч, Монголын Сагсан Бөмбөгийн Холбооны Ерөнхийлөгч гэх мэт албан тушаал хashiж байснаас гадна Монгол Улсад анхлан хадгаламж зээлийн хоршооны хөдөлгөөнийг 1990-ээд оны сүүлээр эхлүүлж, СИДАН ХЗХ-ны Удирдах Зөвлөлийн даргаар ажиллаж байжээ. 2009 онд Дэлхийн Эдийн Засгийн Форумаас түүнийг Дэлхийн Залуу Манлагчадаар өргөмжилсөн байна. Ч.Ганхуяг нь Ард

Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн үүсгэн байгуулагчдын нэг төдийгүй, тус компанийн Гүйцэтгэх захирлаар ажиллаж байна. Мөн тэрээр Ард Даатгал ХК, Ард Кредит ББСБ ХК, Ард Менежмент ХХК, Ард Секюритиз УЦК ХХК, И Ай Ти ХХК, Ард Лайф ХХК, Крипто Үндэстэн ХХК, Жинст Увс ХК, Акела Секюрити ХХК, ТэнГэр Системс компаниудын ТУЗ-ийн дарга, Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүнээр тус тус ажиллаж байна.

Одончимэдийн Одбаяр

ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүн

Боловсролын байдал

О.Одбаяр нь 1984 онд Нийслэлийн 10 жилийн 13-р дунд сургуулийг төгссөн. Мөн тэрээр 1984-1988 онд Украина Улсын Киев хотын Багшийн Их Сургуулийг багшийн мэргэжлээр, 1996-1997 онд АНУ-ын Флоридагийн Техникийн Их Сургуулийг олон улсын эдийн засагч

мэргэжлээр, 1997-2000 онд "Отгонтэнгэр" Их Сургуулийг эрх зүйч мэргэжлээр, 2017-2018 онд АНУ-ын Бостон хотын Харвардын Их Сургуулийг удирдлагын чиглэлээр тус тус суралцаж төгссөн.

Ажлын туршлага

Тэрээр 1988-1992 онд Монгол Улсын Их Сургуульд багшаар, 2000-2002 онд Монгол-Хятадын хамтарсан "Си Эм Эйч" төрийн өмчит компанийн Монголын талын Гүйцэтгэх захирлаар, 2002-2004 онд "МИАТ" ХК-ийн Бээжин дэх төлөөлөгчөөр, 2005-2010 оны хооронд Монгол Улсаас БНХАУ-д суугаа ЭСЯ-ны Attache, Гуравдугаар нарийн бичгийн даргаар, 2010-2012 оны хооронд Монгол Улсын Ерөнхий сайдын зөвлөхөөр, 2012 онд "Чингис Хаан зочид буудал цогцолбор" ХХК-

ийн Гүйцэтгэх захирал, "Алтай Холдинг" ХХК-ийн дэд ерөнхийлөгчөөр, 2016 оноос "Эрдэнэс Монгол" ХХК-ийн Бизнес хөгжил эрхэлсэн дэд захирал, "Эрдэнэс Стийл" ХХК, "Шивээ-Овоо" ХК-ийн ТҮЗ-ийн дарга, "Гашуун Сухайт Автозам" ХХК, "Арева Монгол" ХХК, Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК, Ард Кредит ББСБ ХК, Ард Даатгал ХК-ийн ТҮЗ-ийн гишүүний албан тушаалыг тус тус хашиж байна.

Галбадрахын Цогбадрах ТУЗ-ийн ердийн гишүүн

Боловсролын байдал

Г.Цогбадрах нь 1992 онд Нийслэлийн 10 жилийн 33-р дунд сургуулийг төгссөн. 1997 онд МУИС-ийн Эдийн засгийн сургуулийг санхүүгийн менежмент, банкны

эдийн засагч мэргэжлээр, 2010 онд АНУ-ын Лос Анжелес дэх Үндэсний их сургуулийг бизнесийн удирдлагын магистр зэрэгтэй төгссөн.

Ажлын туршлага

Г.Цогбадрах нь 1996-1997 онд Голомт банкинд гадаад төлбөр тооцооны нягтлан бодогчоор, 1997-1999 онд Дунай ХХК-д менежерээр, 2000 онд Хөгжлийн Алтан Сан ББСБ-ын салбарын бүсийн захирлаар тус тус ажиллаж байсан. Мөн тэрээр 2008 он хүртэл Хас банкинд Дотоод аудит, Салбарын удирдлага, Санхүү бүртгэл, Хөрөнгө зохицуулалтын газрын захирлаар, 2010-2011 онд Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдлийн Хөрөнгө оруулалт эрхэлсэн

захирлаар, 2011-2014 онд Тэнгэр Даатгал ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирлаар тус тус ажиллажээ. Г.Цогбадрах 2005 оноос Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК, Ард Секюритиз ҮЦК ХХК, Ард Менежмент ХХК-иудын, 2016 оноос Хөрөнгө оруулагч үндэстэн ХК-ийн ТУЗ-ийн гишүүнээр томилогдон ажиллаж байна. 2017 оноос одоог хүртэл Ард Даатгал ХК-ийн Гүйцэтгэх захирлаар болон ТУЗ-ийн гишүүнээр ажиллаж байна.

Батбилэгийн Золбоо

ТУЗ-ийн ердийн гишүүн

Боловсролын байдал

Б.Золбоо нь 2012 онд ОХУ-ын Элчин сайдын яамны 14-р сургуулийг төгссөн. 2012-2013 оны хооронд Санхүү эдийн засгийн их сургуульд олон улсын мэргэшсэн нягтлан бодогч (ACCA) мэргэжлээр суралцсан. 2016 онд АНУ-ын Нью Иорк муж дахь Plattsburgh College-ийг санхүү, эдийн засагч

мэргэжлээр бакалавр зэрэгтэй төгсжээ. Суралцаж байх үедээ, Б.Золбоо нь J.P. Morgan-ий харьяа компани болох Primary Insight, FINRA итгэмжлэгдсэн брокерын Darwood Associates зэрэг компаниудад дадлагажуулах хөтөлбөрүүд, туршлага судлах болон ажилд бэлтгэх сургалтуудад хамрагдсан.

Ажлын туршлага

Б.Золбоо 2016-2017 оны хооронд Ард Секюритиз ҮЦК ХХК-д, 2017 оноос Ард Менежмент ХХК-д хөрөнгө оруулалтын шинжээчээр тус тус ажиллаж байв.

2018 онд Ард Даатгал ХК-ийн ТУЗ-ийн ердийн гишүүнээр томилогдон өнөөг хүртэл ажиллаж байгаа.

Чулууны Ганзориг

ТУЗ-ийн ердийн гишүүн

Боловсролын байдал

Ч.Ганзориг нь 2004 онд Нийслэлийн 10 жилийн 23-р дунд сургуулийг төгссөн. Мөн тэрээр 2005-2007 онд Шанхайн их сургуулийн Хятад хэлний ангийг, 2007-

2010 онд Унгар улсын Будапешт хотын Корвинусын их сургуулийг бизнес менежментийн бакалавр зэрэгтэй төгссөн.

Ажлын туршлага

Ч.Ганзориг нь арван жилийн сургуулиа төгссөн даруйдаа ажлын гараагаа эхэлж, ХасБанкны тооцооны төвийн харилцагчийн үйлчилгээний ажилтнаар 1 жилийн турш ажиллаж, банк санхүүгийн салбарт туршлагажиж эхэлсэн билээ. Мөн түүнчлэн оюутан байх үедээ Тэнгэр Санхүүгийн Нэгдэл, Тэнгэр Даатгал зэрэг байгууллагуудад сайн дурын дадлагын ажил хийж байсан туршлагатай бөгөөд Унгар улсын Wallis Asset Management гэх хөрөнгө оруулалтын компанийд их сургуулийн дадлагын ажлаа хийсэн. 2010-2012 оны хооронд Ард Секюритиз YЦК ХХК-д, хөрөнгө оруулалтын шинжээчээр, 2012-2013 оны хооронд Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-д хөрөнгө

оруулалтын мэргэжилтнээр тус тус ажиллаж байсан туршлагатай. Ард Кредит ББСБ-ын үүсгэн байгуулагч, Гүйцэтгэх захирал Ч.Ганзориг нь 2013 оны 6 сараас өнөөг хүртэл Ард Кредит ББСБ ХК-д Гүйцэтгэх захирал, ТУЗ-ийн гишүүнээр томилогдон ажиллаж байгаа бөгөөд тус компанийн хөрөнгө оруулагчдын нэг юм. Мөн тэрээр Ард Секюритиз YЦК ХХК, Вайлд Дижитал Аженси болон Дуулиан 2020 ТББ зэрэг байгууллагуудын ТУЗ-ийн гишүүнээр ажиллаж байна. 2018 оны 4 сарын 19-ний өдрөөс Ард Даатгал ХК-ийн ТУЗ-ийн ердийн гишүүнээр томилогдон ажиллаж байна.

Булганы Гантулга

ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн

Боловсролын байдал

Б.Гантулга нь 1999 онд Нийслэлийн 20-р дунд суралцан 2003 онд эдийн засгийн бакалаврын сургуулийг төгссөн. Тэрээр ОХУ-ын Москва хот дахь зэрэгтэй төгссөн.

Г.В.Плехановын нэрэмжит Эдийн засгийн академид

Ажлын туршлага

Б.Гантулга 2004-2008 оны хооронд ХасБанкинд Маркетингийн газрын захирлаар, 2009-2011 онд Моннис Групп ХХК-д Дэд захирлаар тус тус ажиллаж байв. 2012 оноос Ананс аксис ХХК-д Гүйцэтгэх захирлаар ажиллаж байсан бөгөөд 2014 онд

Сүү ХК-ийн Гүйцэтгэх захирлын албан тушаалд томилогдсон. 2015 онд Ард Даатгал ХК-ийн ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнээр томилогдон ажиллаж байгаад 2019 оны 2 сараас өөрийн хүсэлтээр чөлөөлөгдсөн.

Зоригтын Ариун

ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн

Боловсролын байдал

2005 онд ОХУ-ын Элчин сайдын яамны 14-р сургуулийг төгссөн. 2006-2010 оны хооронд АНУ-ын Индиания муж дахь Валпаратайсогийн Их сургуульд

Бизнесийн менежментийн бакалавраар суралцжээ. 2014 онд Сингапур Улсын INSEAD их сургуульд Бизнесийн удирдлагаар магистрын зэрэг хамгаалсан.

Ажлын туршлага

2011 оноос Одод ХХК-д Бизнес хариуцсан менежерээр ажилласан. 2010-2012 оны хооронд Улаанбаатар хот дахь Америк сургуульд Сурагчдын үйлчилгээний менежерээр ажиллаж байв. 2012-2013 оны хооронд тус сургуульдаа бизнес хариуцсан менежерийн албан тушаалд томилогдон ажиллажээ. Тэрээр 2013 онд

магистрын зэрэг хамгаалахаар Сингапур Улсыг зорьсон. Ийнхүү магистрын зэргээ амжилттай хамгаалж 2016 оноос Улаанбаатар хот дахь Америк сургуульд зөвлөх багшаар үргэлжлүүлэн ажиллах болжээ. 2018 оноос эхлэн Ард Даатгал ХК-ийн ТУЗ-ийн Хараат бус гишүүнээр томилогдон ажиллаж байна.

Баатарзоригтын Болорчимэг ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн

Боловсролын байдал

Дорнод аймгийн Хан-Уул цогцолбор сургуульд бүрэн дунд боловсрол эзэмшсэн. 2012 онд Монгол Улсын Боловсролын Их Сургуулийг Монгол-Англи хэлний багш мэргэжлээр, Хэвлэлийн хүрээлэнд

сэтгүүлч мэргэжлээр суралцан төгссөн. 2016 онд Хүмүүнлэгийн ухааны их сургуульд Бизнесийн удирдлагаар магистрын зэрэг хамгаалжээ.

Ажлын туршлага

Б.Болорчимэг нь "Шинэ дэлхий" телевизээс ажлын гараагаа эхлүүлжээ. Тэрээр тус телевизэд 2012-2014 оныг хүртэл, MNC телевизэд 2014-2016 оны хооронд сэтгүүлч, хөтлөгчөөр ажилласан. 2016 оноос хойш NTV телевизэд сэтгүүлч, редактораар ажиллаж байна.

Тэрээр мэн MLC Training ХХК-д сургагч багшаар ажилладаг билээ. 2018 оноос эхлэн Ард Даатгал ХК-ийн ТУЗ-ийн Хараат бус гишүүнээр томилогдон ажиллаж байна.

Сүхдоржийн Оргил

ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн

Боловсролын байдал

С.Оргил нь 1998 онд Нийслэлийн 10 жилийн 23-р дунд сургуулийг төгссөн. 1998-2000 оны хооронд Калорадогийн их сургуулийн Улаанбаатар дахь салбарт суралцаж байв. 2001-2002 онд Австралийн

Сидней хотод байрлах "AlphaBeta" коллежид, 2002-2006 онд Сиднейн технологийн их сургуульд тус тус суралцаж Программ хангамжийн инженерийн мэргэжлийг эзэмшжээ.

Ажлын туршлага

С.Оргил 2006 оноос хойш МОСТ Өртөө ХХК-д ажиллаж буй бөгөөд 2007-2009 онд Гаалийн Ерөнхий Газарт МХТ/Худалдан авалт хариуцсан мэргэжилтнээр давхар ажиллаж байв. МОСТ ПСП ХХК-д 2009-2012 оны хооронд Ерөнхий захирлын албан тушаалыг хашиж байсан ба 2012 оноос хойш

тус компанийн Үйл ажиллагаа хариуцсан захирлаар, 2014 оноос ПостКейр ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирлаар тус тус ажиллаж буй. 2018 оны 12 сарын 13-нд Ард Даатгал ХК-ийн ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнээр түр томилогдсон.

ТУЗ-ийн хурал

2018 онд компанийн Төлөөлөн Удирдах хурлыг хийж, цаг үеийн болон тулгамдсан Зөвлөл нь нийт 5 удаа хуралдаж, 4 удаагийн асуудлуудаар шийдвэр гаргаж ажиллалаа. Ээлжит болон 1 удаагийн ээлжит бус

ТУЗ-ийн хурал, огноо, ирц, гаргасан шийдвэрүүд

Огноо	Ирц	Шийдвэрлэсэн асуудлууд
2018.3.30	80%	<ol style="list-style-type: none"> ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнийг түр томилох Хувьцаа эзэмшигчдэд цэвэр ашгийн 50 хувиар ногдол ашгийг олгох Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг 2018 оны 4 сарын 25-ны өдөр хуралдуулах Заавар, журам, бодлогын баримт бичиг батлах Итгэлцлийн үйлчилгээнд хөрөнгө байршуулах Компанийн хувьцаа худалдах IPO гаргах
2018.6.15	78%	<ol style="list-style-type: none"> ТУЗ-ийн дэргэдэх хороодын гишүүдийг шинэчлэн томилох Батс Өргөө ХХК-ийг шүүхэд нэхэмжлэлийг өгч, асуудлыг шийдвэрлэх Сентрал тауэрын шинэ салбарын нээлттэй зэрэгцүүлэн IPO-хувьцаа гаргах тухай зар сурталчилгааг хийх Үл хөдлөх хөрөнгийг санхүүгийн түрээсийн гэрээгээр бусдын эзэмшил, ашиглалтанд шилжүүлэх ТУЗ-ийн гишүүдийн 2017 оны урамшууллыг олгох Гүйцэтгэх захирлын 2017 оны гүйцэтгэл, урамшуулал болон 2018 оны ажлын төлөвлөгөөг Засаглалын хорооны гишүүд рүү мэйлээр илгээж, ажлын шугамаар батлах

Огноо	Ирц	Шийдвэрлэсэн асуудлууд
2018.9.4	89%	<ol style="list-style-type: none"> Ажиллагсдад хувьцааны борлуулалтын дүнгээс хоёр хувийн урамшуулал олгох Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн таван хувтай тэнцэхүйц дүнгээр ТУЗ-ийн гишүүд, удирдлагын баг, ажлын хэсгийн гишүүдэд урамшуулал олгох (Татан төвлөрүүлэх үйл ажиллагаа амжилттай хэрэгжсэн тохиолдолд)
2018.10.11	78%	<ol style="list-style-type: none"> Дүрмийн санг олон нийтээс татан төвлөрүүлсэн хөрөнгөөс 1.5 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдүүлж 5 тэрбум төгрөг болгох Олон нийтээс татан төвлөрүүлсэн хөрөнгөөс “Нэмж төлөгдсөн капитал” дансанд бичигдэх 3.75 тэрбум төгрөгөөс IPO-той холбоотой шууд зардлууд болох 0.47 тэрбум төгрөг хасч бүртгэх IPO амжилттай болсонтой холбоотойгоор ТУЗ-ийн гишүүд, гүйцэтгэх захирал, ажиллагсад татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн 5 хувтай тэнцэх урамшуулал хувьцаагаар олгох Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгөөс компанийн бонд, итгэлцлийн үйлчилгээ, банкны хадгаламжуудад хөрөнгө оруулалт хийх Нээлттэй хувьцаат компани болсонтой холбогдон Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг 2018 оны 12 сарын 1-ний өдөр хуралдуулах
2018.12.13	67%	<ol style="list-style-type: none"> МОСТ Финтек ХХК-ийн Үйл ажиллагаа хариуцсан захирал С.Оргилыг ТУЗ-ийн хараат бус гишүүнээр түр томилох Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн Нарийн бичгийн даргаар Э.Гэрэлчимэгийг томилох 2019 оны төлөвлөгөө, төсвийг батлах 2019 оны ТУЗ-ийн хурлын хуваарийг дахин боловсруулах, эчнээ санал хураах Хөндлөнгийн аудитын байгууллагаар Далай ван ХХК-ийг сонгох Гүйцэтгэх захирлын 2019 оны үйл ажиллагааны КРГ гишүүд рүү илгээж санал авч, эчнээгээр батлах

ТУЗ-ийн Хороодын хуралдсан байдал

Хороо, хорооны гишүүд

Засаглал, нэр дэвшүүлэх, цалин
урамшууллын хороо

2018.3.30

Шийдвэрлэсэн асуудлууд

1. ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшүүлэх тухай
3. Ариун
- Б.Болорчимэг
2. Урамшууллын журмын тухай
3. Гүйцэтгэх захирлын KPI, хөдөлмөрийн гэрээний сунгалт

Засаглал, нэр дэвшүүлэх, цалин
урамшууллын хороо

2018.09.04

1. ХК болсонтой холбоотой үйл ажиллагаандаа мөрдөх журам зааврыг батлах
2. IPO амжилттай явуулсантай холбоотой урамшууллыг батлах
3. ТУЗ-ийн ердийн гишүүн Антони Хоброуг чөлөөлөх, шинээр ердийн гишүүнд, нэр дэвшүүлэх санал оруулах тухай

Эрсдэл хөрөнгө оруулалтын хороо

2018.03.30

1. Хөрөнгө оруулалтын тайлан
2. Дүрмийн сан нэмэгдүүлэх тухай
3. Ногдол ашиг хуваарилах тухай
4. Хөрөнгийн биржид бүртгүүлэх ажлын явц
5. Эрсдэлийн тайлан

Эрсдэл хөрөнгө оруулалтын хороо

2018.06.15

1. Хувьцаа гаргах ажлын явцын мэдээлэл
2. 2018 оны 1-р улирлын санхүүгийн тайлан

Эрсдэл хөрөнгө оруулалтын хороо

2018.09.04

1. 2018 оны 2-р улирлын санхүүгийн тайлан, 8 сарын тойм мэдээлэл
2. 2018 оны 2-р улирлын даатгалын зах зээлийн тойм мэдээлэл
3. Хувьцаа гаргах ажлын явц
4. Мөнгө угаах терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн хүрээнд хийгдсэн ажил

Хороо, хорооны гишүүд

Эрсдэл хөрөнгө оруулалтын
хороо
2018.10.11

Шийдвэрлэсэн асуудлууд

1. Дүрмийн санг нэмэгдүүлэх тухай
2. IPO талаарх мэдээлэл
3. Хөрөнгө оруулалтын багц

Эрсдэл хөрөнгө оруулалтын
хороо
2018.12.13

1. 2019 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө
2. 2019 оны төсөв
3. 2016-2018 оны эрсдэлийн тайлан
4. 2018 оны урьдчилсан санхүүгийн гүйцэтгэл

Аудитын хороо

2018.03.30

1. Далайван аудит ХХК –Аудитын тайлан
2. Дундговь аймаг дахь салбарт хийсэн шалгалтын тайлан
3. 2018 оны Дотоод аудитын албаны ажлын төлөвлөгөөг
батлуулах

Аудитын хороо

2018.10.11

1. Дотоод аудитын албаны 2018 оны эхний 3 дугаар улиралд
хийсэн ажлын товч тайлан
2. Хувьцаат компани болж өөрчлөгдж байгаатай
холбогдуулан Аудитын хорооны шинэчилсэн дурмийг
хэлэлцэх, ТУЗ-д танилцуулан батлуулах

Аудитын хороо

2018.12.13

1. 2018 оны сүүлийн хагас жилд хийсэн шалгалтын тайлан
2. 2017 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хийсэн шалгалтын
тайлан /ACH-ийн аудитор Мөнх-Эрдэнэ/
3. Дотоод аудитын албаны 2019 онд хийх ажлын төлөвлөгөө
4. Хөндлөнгийн аудитын байгууллага сонгох, батлах тухай

ТУЗ-ийн хороодын бүтэц

Гишүүд	Засаглал, Цалин урамшуулал, Нэр дэвшүүлэх хороо	Эрсдэл Хөрөнгө оруулалтын хороо	Аудитын хороо
--------	---	------------------------------------	---------------

Ч.Ганхуяг	Дарга		
Б.Золбоо		Гишүүн	Гишүүн
Ч.Ганзориг		Дарга	
Г.Цогбадрах		Гишүүн	
О.Одбаяр			Дарга
Б.Гантулга	Гишүүн		
Б.Болорчимэг	Гишүүн		
З.Ариун			Гишүүн
А.Оргил			

2018 ОНЫ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨСӨЛТ,
НИЙГЭМ УЛС ТӨРИЙН БАЙДАЛ

Бодит дотоодын нийт бүтээгдэхүүний өсөлт

2010 оны үнээр зэрэгцүүлсэн

Дээрх хугацаанд 6 удаа Олон улсын валютын сангийн хөтөлбөрт хамрагдсан
1991, 1993, 1997, 2001, 2009, 2017

Монгол улсын эдийн засаг тогтвортайж 2017 онд 5.1 хувийн өсөлттэй байсан бол 2018 онд 6.9 хувийн өсөлттэй гарсан байна. 2018 онд нийт 156 улстай худалдаа хийж, гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 12.9 тэрбум amerik доллар, үүнээс экспорт 7.0 тэрбум amerik доллар, импорт 5.9 тэрбум amerik долларт хурсэн

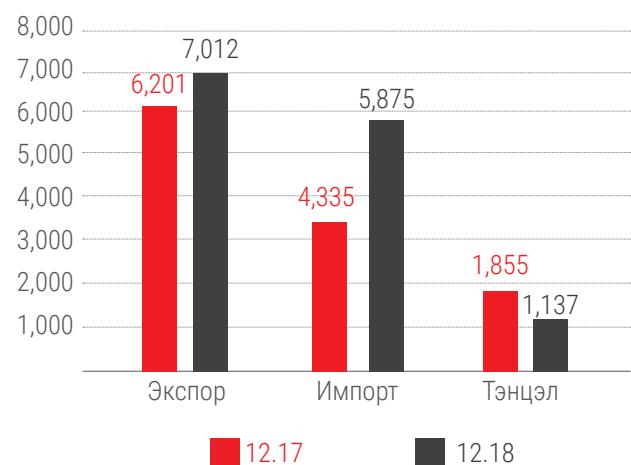
бөгөөд гадаад худалдааны тэнцэл 2017 онд 1.8 тэрбум amerik долларын ашигтай гарч байсан бол 2018 онд өмнөх оноос 726.5 (39.0 хувь) сая amerik dollaraар буурч, 1.1 тэрбум amerik долларын ашигтай гарсан байна.

Инфляцийн түвшин улсын хэмжээнд оны эхнээс 8.1 хувь өссөн байна. Инфляцийн өсөлтэнд хүнсний бараа, орон сууц, ус, цахилгаан, хувцас, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний булгийн үнэ өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

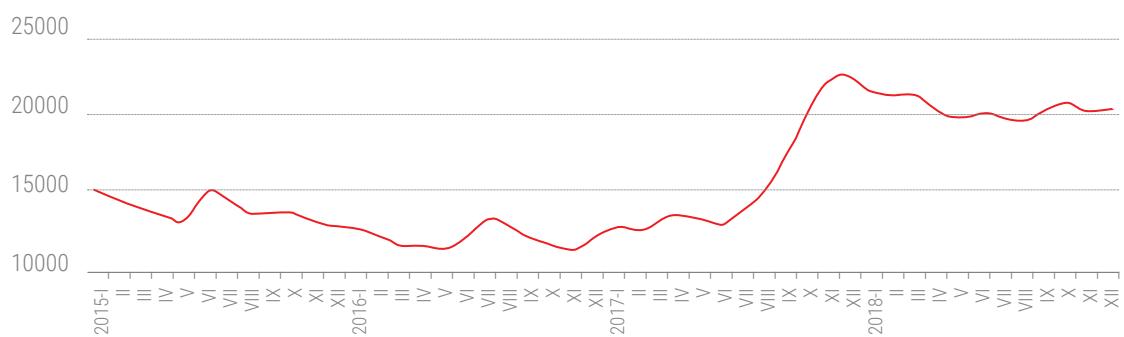
Хөрөнгийн зах зээлийн чиг хандлагыг илэрхийлэх ТОП-20 индекс 2018 оны 12 дугаар сард 20,076.5 нэгж болж, өмнөх сараас 24.6 нэгжээр өсч, өмнөх оны мөн үеэс 2,032 нэгжээр буурсан байна. Хөрөнгийн зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж байгаа хувьцаат компаниудын үнэт цаасны зах зээлийн нийт үнэлгээ 2018 оны 12 дугаар сард 2.5 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 71.7 (2.9 хувь) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Гадаад худалдаа

(сая ам.доллар 12 сар)

ТОП-20 индекс, сарын дундаж, нэгжээр

Төгрөгийн америк доллартай харьцах хувиар, өмнөх сараас 3.0 хувиар тус тус суларсан Монголбанкны нэрлэсэн дундаж ханш 2018 оны 12 сард 2,637.35 төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 8.4 хувиар, өмнөх сараас 2.1 хувиар, юаньтай харьцах Монголбанкны нэрлэсэн дундаж ханш 2018 оны 12 сард 383.03 төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 3.8

болж рубльтэй харьцах Монголбанкны нэрлэсэн дундаж ханш 2018 оны 12 сард 39.15 төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 5.7 хувиар чангарт, өмнөх сараас 0.6 хувиар суларсан байна.

Гадаад шууд хөрөнгө оруулалт

Тэрбум доллар

2014	0.23
2015	0.19
2016	0.11
2017	1.45
2018	1.38
2019	1.43
2020	1.45
2021	1.35

ОУВС-ийн хэлцлээр валютын орох урсгал

Тэрбум доллар

2017	0.72
2018	0.80
2019	0.88
2020	0.88

2019–2020 онуудад гадаад өрийн томоохон дарамт байхгүй бөгөөд Засгийн газрын гаргасан бондуудын эргэн төлөлт 2021 оноос эхлэхээр байна.

Экспортын бүтэц

好
好

2018 ОНЫ ДААТГАЛЫН
ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ

2018 оны эцсийн байдлаар ердийн даатгалын 15, урт хугацааны даатгалын 1, давхар даатгалын 2 компани даатгалын зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж байна. Монгол улсад даатгалын салбар үүсч хөгжөөд 85 жил болж байгаа хэдий ч арилжааны даатгалын хэлбэрт шилжээд 25 жил болж байгаа, хөгжлийн хувьд харьцангуй шинэ салбар юм. 2018 онд ердийн даатгалын салбарын нийт хураамжийн орлого 175.5 тэрбум төгрөг байгаа нь манай улсын дотоодын нийт бутээгдэхүүний 0.55 хувийг эзэлж байгаа ба Монгол улсын даатгалын зах зээлд цаашид хөгжих боломж, орон зай хангалттай байгааг харуулж байна.

Монголын даатгалын зах зээлд 5 төрлийн бутээгдэхүүн салбарын нийт хураамжийн орлогын ихэнх хувийг эзэлдэг. Тайлант жилд жолоочийн хариуцлагын даатгал, хөрөнгийн даатгал, авто тээврийн хэрэгслийн даатгал, гэнэтийн осол/эмчилгээний даатгал болон хариуцлагын даатгалын бутээгдэхүүнүүд даатгалын зах зээлийн орлогын 82 хувийг эзэлж байсан бол өмнөх оны мөн үед эдгээр бутээгдэхүүнүүд нь 81 хувийг эзэлж байжээ. Тиймээс цаашид иргэд, байгууллагуудын даатгалын боловсролыг нэмэгдүүлж, тэдний хэрэгцээ шаардлагад нийцэхүйц шинэ төрлийн бутээгдэхүүн хөгжүүлэх бүрэн боломж бололцоо байна.

ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ХАМГИЙН ИХ ОРЛОГЫГ

БҮРДҮҮЛЖ БҮЙ 5 БУТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ХЭЛБЭР

Тэрбум төгрөг

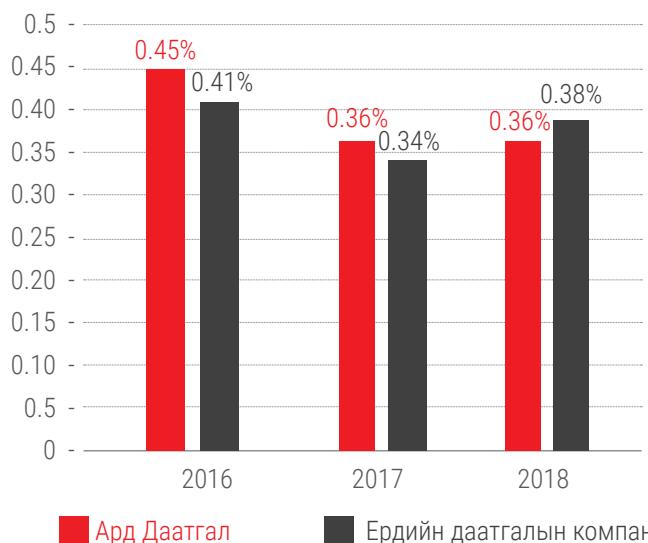

Даатгалын компанийн хураамжийн орлого болон нөхөн төлбөр нь тухайн оны эдийн засгийн нөхцөл байдлаас шууд хамааралтай байдаг. 2017 онд ердийн даатгалын салбарын хохирлын харьцаа өмнөх онтой харьцуулахад 18 хувиар буурсан байхад Ард Даатгалын

хохирлын харьцаа 20 хувиар буурсан байна. Харин 2018 онд салбарын хохирлын харьцаа 2017 онтой харьцуулахад 15 хувиар өссөн байхад Ард Даатгалын хохирлын харьцаа өөрчлөгдөөгүй буюу 36 хувьд хадгалагджээ.

Хохирлын харьцаа

%/

Хохирлын харьцаа = $\frac{\text{Нөхөн төлбөрийн цэвэр зардал}}{\text{Даатгалын хураамжийн цэвэр орлого}}$

Тайлант жилд ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниудын хөрөнгө 261.7 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 27 хувиар өссөн байна.

Ард Даатгал нь 2017 онд нийт хөрөнгийн хэмжээгээрээ даатгалын салбартай эхний 7-д орж байсан бол тайлант жилд эхний 5 компанийн нэг болжээ.

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРЛЫН
ИЛГЭЭЛТ

Галбадрахын Цогбадрах Гүйцэтгэх захирал

Эрхэм хүндэт харилцагч, түнш байгууллагууд болон хувьцаа эзэмшигч, хөрөнгө оруулагч та бүхэнтэйгээ энэхүү жилийн тайлангаараа учран золгож буй өдрийн мэндийг дэвшиүүлье!

2018 он Ард Даатгал ХК-ийн хувьд амжилт бүтээл дүүрэн, бахархан дурьдах ажлууд ихтэй сайхан жил болж өнгөрлөө. Энэ онд бид компанийн нийт хувьцааныхаа 30 хувийг ард иргэддээ санал болгож 5.25 тэрбум төгрөг татан төвлөрүүлэхээр зорьж ажилласнаас 7 орчим тэрбум төгрөгийн захиалга ирж, хувьцааны анхдагч зах зээлийн арилжаа 32.7 хувиар давж биеллээ. Энэхүү нэр их ажлыг хамтран бүтээлцсэн хувьцаа эзэмшигчид, ТУЗ-ийн гишүүд болон ИЭлСи хуулийн фирм, БДО Аудит ХХК, Далай Ван Аудит ХХК, БиДиСек УЦК ХК нартаа гүн талархлаа илэрхийлье. Түүнчлэн холбогдох зөвшөөрлүүдийг олгосон эрх бүхий байгууллагууд болох СЗХ-ны гишүүд, удирдлагууд болон МХБ-ийн удирдлагын багт чин сэтгэлийн талархлаа илэрхийлж байгааг минь хүлээн авна уу. Компани маань

МХБ дээр бүртгэлтэй, хувьцаа нь чөлөөтэй арилжаалагддаг болсноор нийт иргэд маань даатгалын салбарын үйл ажиллагааг илүү өргөн мэдээлэлтэйгээр мэдрэх, ирээдүйн өсөлт хөгжлийг хамтдаа бүтээн босголцох, өндөр ирээдүйтэй өсөлтийн үр шимээс хүртэх өргөн боломж бүрдэж байгаа билээ.

Түүнчлэн бид даатгалын хураамжийн орлогоо анх удаа 13 тэрбум төгрөгт хүргэж, нийт хөрөнгийн хэмжээ 21 тэрбумын босгыг алхлаа. Өөрийн хөрөнгө 11 тэрбум төгрөгт хурсэн нь компанийн эрсдэл даах боломжийг өсгөж, даатгуулагчдынхаа өмнө хүлээсэн үүргээ нэр төртэй биелүүлэх чадварыг ихэсгэлээ. Нийт харилцагчдын тоо өмнөх 2017 оны гүйцэтгэлтэй харьцуулахад 2 дахин нэмэгдэж, олгосон нөхөн төлбөрийн хэмжээ 6 тэрбумд хүрч өмнөх оны гүйцэтгэлтэй харьцуулахад 45 хувиар өссөн байна.

Оны эцэст бид 1,649 хувьцаа эзэмшигчтэй даатгалын компани болсон нь даатгалын

зах зээлд тэлэх, хүрээгээ өргөтгөх, зах зээлд эзлэх хувиа нэмэгдүүлэхэд томоохон тулхэц болно гэдэгт итгэлтэй байна. Хувьцаа эзэмшигч бүр ойр дотны хүмүүсийнхээ даатгалыг өөрийн, хувьцааг нь эзэмшдэг компани руугаа чиглүүлснээр хамтын хүчээр ихийг бүтээх боломжтой гэж хардаг билээ. Олны хүч оломгүй далай.

Даатгалын компанийн ашиг бурдүүлэгч гол хүч нь нөөц сангудын удирдлагыг амжилттай хэрэгжүүлж хөрөнгө оруулалтын өгөөжийг нэмэгдүүлэх бөгөөд үүний хүрээнд бид

2 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын орлогыг бурдүүлэн ажиллаж чадлаа. Цаашид Монголын хөрөнгийн зах зээлийн хөгжлийг дэмжих, иргэн бүр хөрөнгө оруулагч байх гэсэн алсын харааныхаа хүрээнд бид оновчтой, өгөөжтэй хөрөнгө оруулалтуудад анхааран ажилласаар байх болно.

Ингээд та бүхэн бидний 2018 онд хийж бүтээсэн ажлын дэлгэрэнгүй тайланг тухлан сонирхож, мэргэн оюун ухаандаа тунгаан толилуулахыг хүсье!

Та бүхнийг гүнээ хүндэтгэсэн,
Г.Цогбадрах

Гүйцэтгэх удирдлага

Гүйцэтгэх захирлын дэргэд захирлуудын зөвлөл долоо хоног бүр хуралдаж, өдөр тутмын үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлаар тухай бүр шийдвэр гаргаж ажиллаж байна.

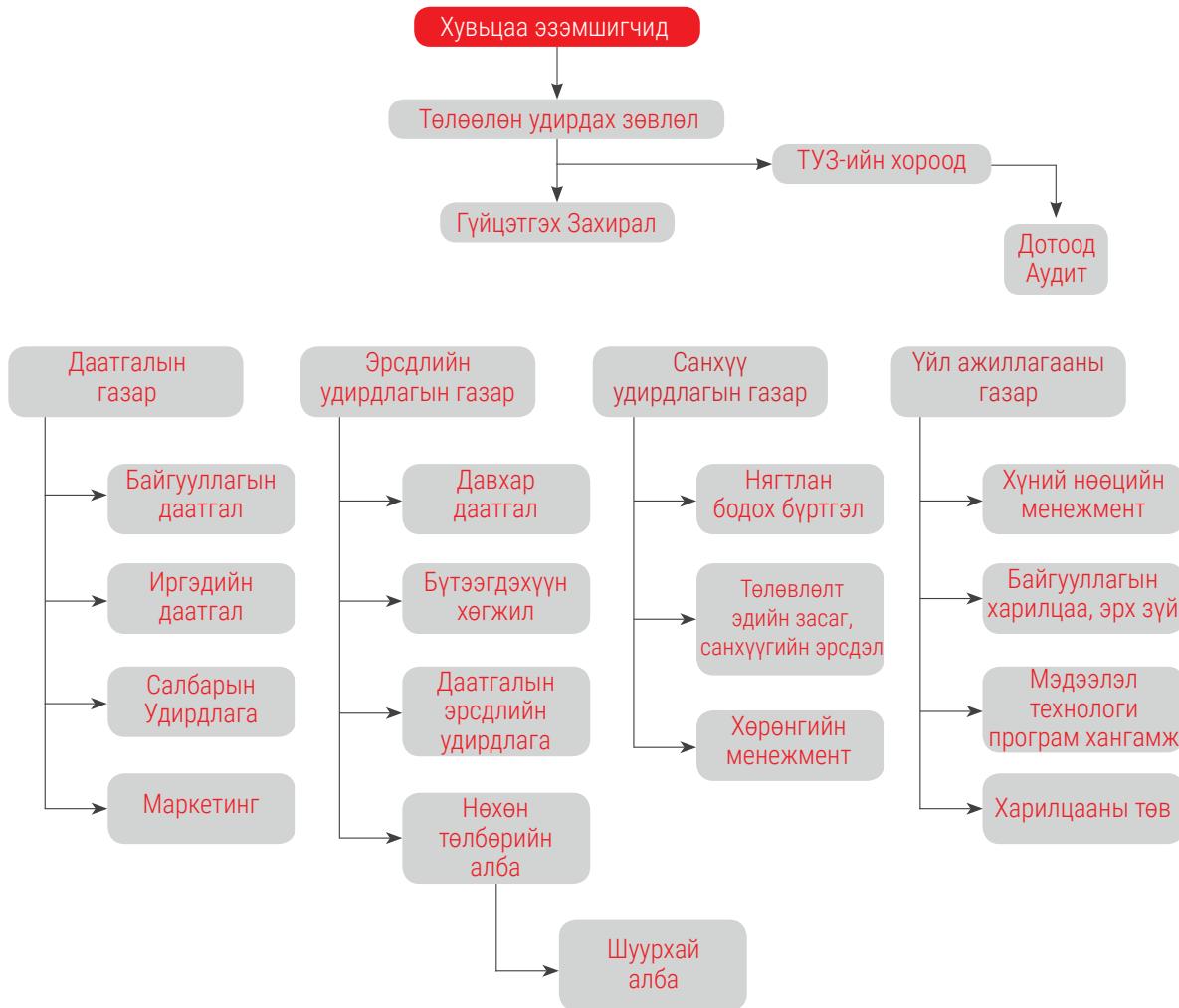
Компани өнөөдрийн байдлаар даатгалын газар, эрсдэлийн удирдлагын газар, санхүүгийн удирдлагын газар, үйл ажиллагааны газар гэсэн бүтэцтэй үйл ажиллагаа явуулж байна. Даатгалын газар нь үндсэн үйл ажиллагаа буюу даатгалын гэрээний борлуулалтыг хариуцсан ажилладаг ба иргэдийн болон байгууллагын даатгал, эруул мэндийн даатгал хариуцсан тусдаа нэгжүүдэд хуваагдан ажиллаж байна.

Эрсдэлийн удирдлагын газар нь давхар даатгал болон эрсдэлийн үнэлгээ, шинжилгээний нэгж, нөхөн төлбөрийн алба гэсэн бүтэцтэй үйл ажиллагаа явуулж,

Санхүү бүртгэлийн газар нь бүртгэлийн болон төлөвлөлт тайлангийн хэлтэс гэсэн 2 нэгжтэй ажиллаж байна. Үйл ажиллагааны газар нь туслах үүрэг бүхий функцуудыг удирдан чиглүүлж, зохион байгуулан ажиллаж байна. Үүнд компанийн хүний нөөц, хууль эрх зүй, хуулийн хянан нийцэл болон мэдээллийн технологийн үйлчилгээ багтдаг.

Компани хөдөө орон нутагт өөрийн 21 салбар нэгжийг ажиллуулж, даатгалын үйлчилгээг аймаг сумдад хүргэж, нөхөн төлбөрийн дуудлага, үйлчилгээг үзүүлэн ажилладаг. Компанийн үндсэн бүтцэд багтан ажиллаж буй газар, нэгж, салбараас гадна 2018 онд СЗХ-осс зөвшөөрөл авсан нийт 126 төлөөлөгч ажиллаж, бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хүргэж байна.

КОМПАНИЙН БҮТЭЦ

ДААТГАЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ТАЙЛАН

Даатгалын газар 2018 онд нийт хураамжийн орлогоо 13 тэрбум төгрөг буюу өмнөх оны үзүүлэлтээс 25.6 хувиар өсгөн ажиллаж чадсан амжилт бүтээлээр дүүрэн жил болж өнгөрлөө. Энэ нь даатгалын салбарын 9 орчим хувьтай тэнцэх үзүүлэлт бөгөөд компанийн зах зээлд эзлэх хувь ч тодорхой хэмжээнд дээшилж, байр суурь бэхжих байгаагийн илрэл билээ.

Санхүүгийн зах зээлийн тулгуур гурван салбар бол мөнгөний зах зээл буюу банк, үнэт цаасны зах зээл, даатгалын зах зээл юм. Нийт санхүүгийн зээлд энэ гурван зах зээлийн оролцоо тэнцүү байвал санхүүгийн зэх зээл зөв зохицой хөгжиж байна гэж үздэг. Манай улсын хувьд даатгалын зах зээлийн нийт санхүүгийн зах зээлд эзлэх хувь дөнгөж 2 хувьтай байна. Энэ даатгалын зах зээлд улам илүү өсөх хөгжих боломж байгааг харуулж байна.

Энэ өсөлт хөгжилтийн баталгаа нь жил бүр даатгалын салбарын нийт хураамжийн орлогын өсөлтөөс харагддаг. Ард Даатгал ХК нь энэхүү өрсөлдөөнт зах зээлд өөрийн байр суурийг хадгалсаар ирсэн бөгөөд хураамжийн орлогоо жил бүр нэмэгдүүлж ирлээ.

Байгууллагын даатгалын алба нь 2018 онд 8,7 тэрбум гаруй төгрөгийн даатгалын хураамжийг төвлөрүүлж өмнөх оны гүйцэтгэлээс 5 хувиар давсан үзүүлэлтийг биелүүллээ.

Энэхүү өсөлтийг хангахад гол нөлөө үзүүлсэн хүчин зүйл бол цаг алдалгүй зах зээлд гаргасан даатгалын шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, үнийн болон үйлчилгээний уян хатан бодлого,

борлуулалтын баг хамт олон 2018 онд амжилттай сайн ажилласны үр дүн юм.

Байгууллагын даатгалын алба нь тухайн жил зарлагдаж байгаа даатгалын үйлчилгээ үзүүлэгчийг сонгон шалгаруулах олон тендерүүдэд оролцдог ба үүнийг дагаад тендер бэлдэх чадвар сайжирч туршлагажиж байна. 2018 онд цөөнгүй тендерт шалгарч даатгалын гэрээ байгуулсан амжилттай ажиллалаа.

Монгол орны хөгжил дэвшилд тодорхой хувь нэмэр оруулж байгаа Оюу Толгой, Улаанбаатар хотын шинэ нисэх онгоцны буудал зэрэг томоохон төслүүд, Энержи ресурс, Монцемент, Шангри-Ла зэрэг аж ахуйн нэгж, байгууллага болон Сэргээгдэх эрчим хүч, Ул уурхай, Зам тээврийн салбаруудтай бид хамтран ажилласныг дурьдахад таатай байна.

Томоохон байгууллагын харилцагчдад даатгалын газрын зүгээс эрсдэлийн үнэлгээ, даатгал болон нөхөн төлбөрийн холбогдолтой сургалт, танилцуулга хийж харилцагчийг хalamжлах арга хэмжээнд нийт 300 гаруй сая төгрөг зарцууллаа.

Иргэдийн даатгалын алба нь Улаанбаатар хот болон орон нутгийн 24 салбар нэгж, 6 банк, 19 брокер, 13 банк бус санхүүгийн байгууллагын даатгалын төлөөлөгчдөөрөө дамжуулан 2018 онд 4.9 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамжийн орлогыг төвлөрүүлсэн нь өмнөх жилээс 74 хувиар өссөн амжилтыг үзүүллээ. Иргэдийн даатгалын орлого нь компанийн нийт даатгалын хураамжийн орлогын 38 хувийг

Бүтээгдэхүүний орлогод эзлэх хувь

	2017 он	2018 он	Өөрчлөлт
Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал	1,100.57	1,641.43	0.49
Хөрөнгийн даатгал	4,236.46	3,027.18	(0.29)
Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	1,326.78	2,381.37	0.79
Ачааны даатгал	226.70	103.17	(0.54)
Барилга угсралтын даатгал	450.59	1,555.59	2.45
Газар тариалангийн даатгал	42.83	44.91	0.05
Мал амьтдын даатгал	113.39	285.67	1.52
Агаарын хөлгийн даатгал	33.70	-	(1.00)
Авто тээврийн хэрэгслийн			
жолоочийн хариуцлагын даатгал	51.64	62.02	0.20
Хариуцлагын даатгал	500.37	979.89	0.96
Санхүүгийн даатгал	12.07	71.23	4.90
Зээлийн даатгал	473.21	403.81	(0.15)
Итгэлцлийн даатгал	3.07	-	(1.00)
Төмөр замын болон усан замын		-	
тээврийн хэрэгслийн даатгал			
Төмөр замын эсхүл усан замын тээврийн			
хэрэгслийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай			
холбоотой хариуцлагын даатгал		-	
Агаарын хөлгийг өмчлөх, эзэмших ашиглахтай		-	
холбоотой хариуцлагын даатгал	2.88		(1.00)
Жолоочийн хариуцлагын даатгал	1,780.87	2,445.14	0.37
Нийт орлого	10,355.13	13,001.38	0.26

эзэлж байна. Энэхүү өсөлтөнд даатгалын зуучлагч байгууллагууд болох брокер, банкуудын оролцоо чухал үүрэг гүйцэтгэж байгаа бөгөөд 2018 онд IPO амжилттай хийж, олон нийтэд нээлттэй хувьцаат компани болсон нь иргэдийн даатгалын борлуулалтанд мөн сайнаар нөлөөлж иргэдтэй байгуулсан гэрээний тоо даруй 20,000-аар нэмэгдсэн байна.

Даатгал өндөр хөгжсөн орны даатгалын борлуулалтын дийлэнх хувийг даатгалын зуучлалаар дамжуулан хийгддэг бөгөөд иргэдийн даатгал, байгууллагын даатгалын борлуулалтын харьцаа ойрхон байх нь зохистой гэж үздэг. Энэ хүрээнд бид даатгалын зуучлагч байгууллагуудын хамтын ажиллагаа, Банкашурансын бүтээгдэхүүн, хамтын ажиллагаанд өндөр ач холбогдолыг өгч бүтээгдэхүүний сайдруулалтыг хийж, харилцагчийг халамжлах ажлыг дэмжиж ажилласан болно.

Банкашурансийн хувьд Худалдаа хөгжлийн банк, Төрийн банк, Хaan банк, Үндэсний хөрөнгө оруулалтын банк, Капитрон банк, Улаанбаатар хотын банкуудтай хамтран банкны бүх салбар нэгжүүдээр дамжуулан даатгалын бүх төрлийн

бүтээгдэхүүнийг борлуулж байгаа нь иргэдэд банкны соёл, тав тахтай орчинд нэг цэгийн үйлчилгээ авах харилцагчийн цагийг хэмнэх боломжоор хангаж байна. Мөн Хaan банк, Төрийн банк болон салбарын төлөөлөгчдөөр дамжуулан малчдад малын индексжүүлсэн даатгалыг улс орон даяар бусад 8 даатгалын компанийтай хамтран борлуулж манай компани 2018 онд өмнөх жилээс даатгалын хураамжийн орлогыг 142 хувиар нэмэгдүүлсэн нь зах зээлийн дундаж өсөлтөөс З дахин өндөр үзүүлэлт юм. Энэ нь сүүлийн З жилийн хугацаанд малын индексжүүлсэн даатгалын зах зээлийн өсөлтөөр салбартай тэргүүлэн амжилттай ажилласныг харуулж байна.

Даатгалын зуучлалын үйлчилгээ үзүүлэгч брокер компаниудын хувьд 2018 онд нийт 19 брокертой хамтарч ажиллаж, хамтын ажиллагааны гэрээг шинэчлэн байгуулсан бөгөөд мөн харилцагчийн халамжийг дэмжин ажилласны үр дүнд даатгалын хураамжийн орлого өмнөх жилээс 100 хувиар өссөн байна. Энэхүү өсөлтөнд Смарт брокерс ХХК, Сүрэг хараацай ХХК, Монгол бичээч ХХК-үүд онцгой үүрэг гүйцэтгэж брокерын орлогын 68 хувийг оруулсан байна.

Иргэдийн даатгалын борлуулалтын сувгийн хураамжийн орлого /сая.төгрөг

	2017 он	2018 он	Өсөлтийн хувь
Шууд борлуулалт	801.3	1,005.8	25.5%
Банкны зуучлалаар	1,236.4	1,689.9	36.7%
Даатгалын зуучлагч байгууллагаар	652.0	1,348.7	106.9%
ББСБ-ын төлөөлөгчид		571.5	
Малын Индексжүүлсэн Даатгал	122.8	298.0	142.7%
Нийт	2,812.5	4,914.0	74.7%

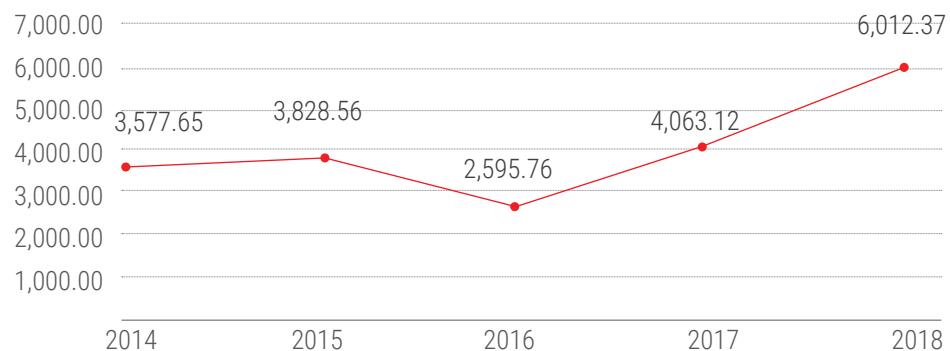

НӨХӨН ТӨЛБӨРИЙН
ТАЙЛАН

Бид 2018 онд 4,329 даатгуулагчийн 6 тэрбум төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлж, даатгалын гэрээний үүргээ бүрэн биелүүллээ. 2018 онд нөхөн төлбөр авсан даатгуулагчийн тоо нь өмнөх оны мөн үеэс 27 хувь, олгосон нөхөн төлбөрийн дүн 16.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Тайлант хугацаанд манай компани давхар даатгалын компаниудтай амжилттай хамтран ажиллаж нийт хохирлын 39.84 хувь буюу 2.4 тэрбум төгрөгийг давхар даатгагчаар төлүүлж улдсэн хэсгийг өөрийн нөөц сангаас төлсөн.

Нийт нөхөн төлбөр
/сая.төг/

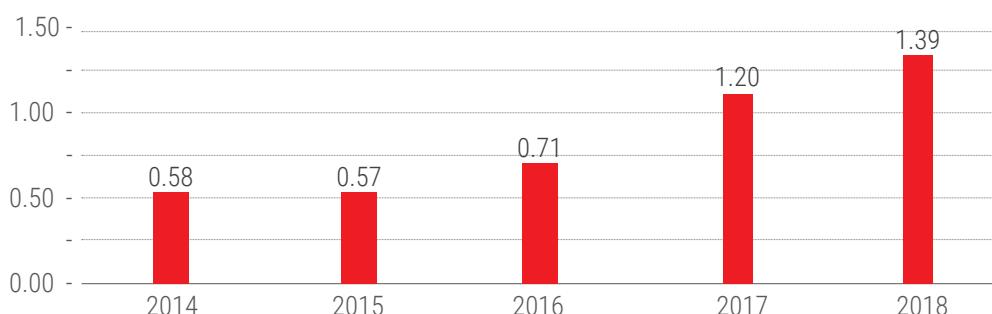

Даатгалын салбарын хэмжээнд дундаж хохирол төлөлтийн харьцаа 38.9 хувь байсан

бол Ард Даатгалын хувьд хохирол төлөлтийн харьцаа 36.3 хувь байна.

Нэгж нөхөн төлбөр

/сая.төг

2018 оны хувьд нэгж хохирлын хэмжээ 1.39 сая төгрөг болж дунджаар өмнөх оноос 190 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Жил ирэх тусам дундаж хохирлын хэмжээ өсч байгаа нь хохирлын хамрах хүрээ нь их болсон, иргэдийн даатгалын боловсрол нэмэгдсэн, нийгмийн нөлөө их, бараа бүтээгдэхүүн, сэлбэг хэрэгсэл, засвар үйлчилгээний үнийн өсөлт зэрэг шалтгаанууд нөлөөлж байна.

Ард Даатгалын ослын дуудлагын шуурхай алба даатгуулагчиддаа 365 хоногт 24 цагийн үйлчилгээ үзүүлж, тайлант хугацаанд бид 500 мянган төгрөг хүртэлх нөхөн төлбөрийн шийдвэрлэлтийн хугацааг ажлын Зөдөр болгож буурууллаа. Цаашид даатгуулагчдын цагийг хэмнэн интернэт орчинд ашиглах боломжтой нөхөн төлбөрийн үйлчилгээг шуурхай үзүүлэх

цахим программ үйлчилгээг нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна.

Цагаан сар, Үндэсний Их баяр наадмыг угтан 500,000 төгрөгөөс доош үнийн дүнтэй хохирлыг ӨДӨРТ НЬ шийдвэрлэж ажилласан нь даатгуулагч, харилцагчдын талархлыг хүлээж байна. Шуурхай алба тайлант хугацаанд 2,964 дуудлага хүлээн авснаас ослын газарт баталгаажуулсан 1,884 тохиолдол, хөдөлсний дараа үзлэг хийгдсэн болон хоорондоо тохиролцсон 818, цагдаа болон бусад холбогдох мэргэжлийн байгууллагын тодорхойлолт дүгнэлтээр шийдуулсэн 952, орон сууцны хохирлыг тодорхойлох 79 тохиолдолд даатгалын зөвлөгөө өгч ажилласан байна.

Бүтээгдэхүүний төрлөөр нөхөн төлбөрийг харуулбал:

Ачаа тээврийн даатгал	0.0%
Жолоочийн хариуцлагын сайн дурын даатгал	0.4%
Мал амьтдын даатгал	1.0%
Хариуцлагын даатгал	1.0%
Газар тариалангийн даатгал	3.2%
Зээлийн даатгал	5.3%
Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын	5.7%
Хөрөнгийн даатгал	11.1%
Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	16.6%
Жолоочийн хариуцлагын албан даатгал	17.0%
Барилга угсралтын даатгал	37.8%

Манай нийт нөхөн төлбөрийн 37.8 хувийг
Барилга угсралтын даатгалын бүтээгдэхүүний
нөхөн төлбөр эзэлж байгаа ба үүний 80 хувийг
давхар даатгагч хариуцсан байна.

Энэхүү үзүүлэлт нь бид эрсдэлээ сайн тараан
байршуулж, харилцагчиддаа давхар даатгалын
нөхөн төлбөрийг амжилттай хүргэж, олон улсын
стандартад нийцсэн үйлчилгээ үзүүлж буйг
илтгэж байна.

Бүтээгдэхүүний төрлөөр давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөрийг харуулвал:

Газар тариалангийн даатгал	8.3%
Барилга угсралтын даатгал	91.0%
Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	0.7%

Татгалзсан нөхөн төлбөр

Даатгалын тухай хуулийн 8.5-д даатгагч нөхөн төлбөрийг бүрэн буюу түүний зарим хэсгийг олгохоос татгалзах үндэслэлтэй байдаг ба уг үндэслэл болон гэрээний дагуу олгохгүй байх тохиолдлууд гардаг. 2018 онд манай компани нийтдээ 6,000 даатгалын тохиолдлыг шалгаж 500 тохиолдлын нэхэмжлэлийг олгохоос татгалзсан ба энэ нь нийт нөхөн төлбөрийн 1 хувь юм.

Олгохоос татгалзсан тохиолдлуудын 10 орчим хувь нь даатгуулагч санаатайгаар хуурамч тохиолдол бий болгож, хуурэн мэхлэх сэдэлтэй

байсанг манай нөхөн төлбөрийн албаны ажиллагааны үр дунд илрүүлэн татгалзсан.

Даатгалын нөхөн төлбөр олгохоос татгалзсан шийдвэртэй холбогдуулан 6 даатгуулагчаас Санхүүгийн Зохицуулах Хороонд гомдол гаргаж, Хорооноос 3 даатгуулагчид нөхөн төлбөр олгохоос татгалзсан нь холбогдох хууль тогтоомжийг зөрчөөгүй гэж үзсэн ба даатгалын нөхөн төлбөртэй холбоотой нэг гомдол шүүхээр хянан хэлэлцэгдэж байгаа нь нөхөн төлбөр олгох үйл ажиллагаа нь хууль зүйн дагуу явагдаж буйг илтгэнэ.

ЭРСДЭЛИЙН
ШИНЖИЛГЭЭ

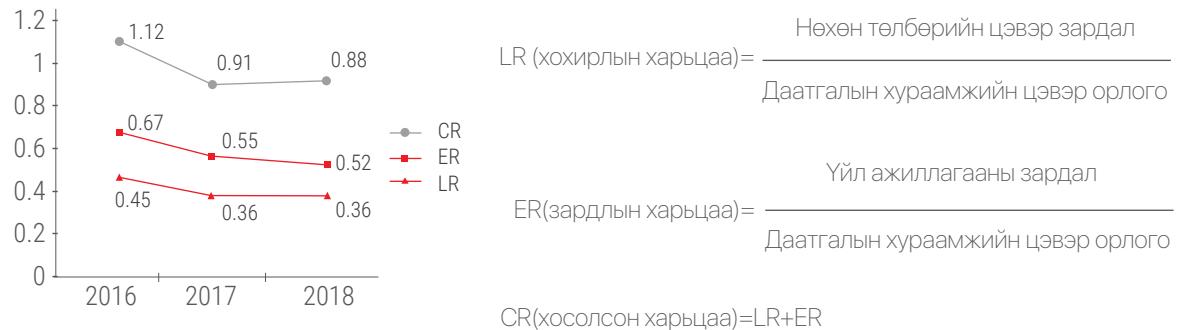
Эрсдэл хүлээн авч түүнээс боломж бий болгох нь бизнес эрхлэгчдийн амжилтанд хүрэх хүчин зүйлсийн салшгүй нэг хэсэг билээ. Даатгалын бизнесийн хувьд бид харилцагчдын даатгаж болохуйц эрсдэлүүдийг нэгтгэн хүлээн авч *их тооны хууль*-дүндэслэн математик загварчлал ашиглан эрсдэлээ удирдаж, боломжийг бий болгодог.

Тайлант 2018 онд бид эрсдэлийн удирдлагын чиглэлээр тодорхой алхамуудыг амжилттай хийсний үр дүнд дараах үзүүлэлтүүдэд ахиц дэвшил гарсан байна.

1. АНДЕРРАЙТИНГ

Ердийн даатгалд андеррайтинг нь даатгах эрсдэлийг тооцож, хянах үйл ажиллагааг хэлнэ. Үүнд даатгалын хураамжийн зохистой байдал, даатгалд хамруулах нөхцөл, даатгалын багц дахь эрсдэл зэргийг үнэлэх үйл ажиллагаа хамаарна.

Даатгалын андеррайтингийн үйл ажиллагааг үнэлэх гол үзүүлэлтүүд нь хохирлын болон зардлын харьцаанууд юм.

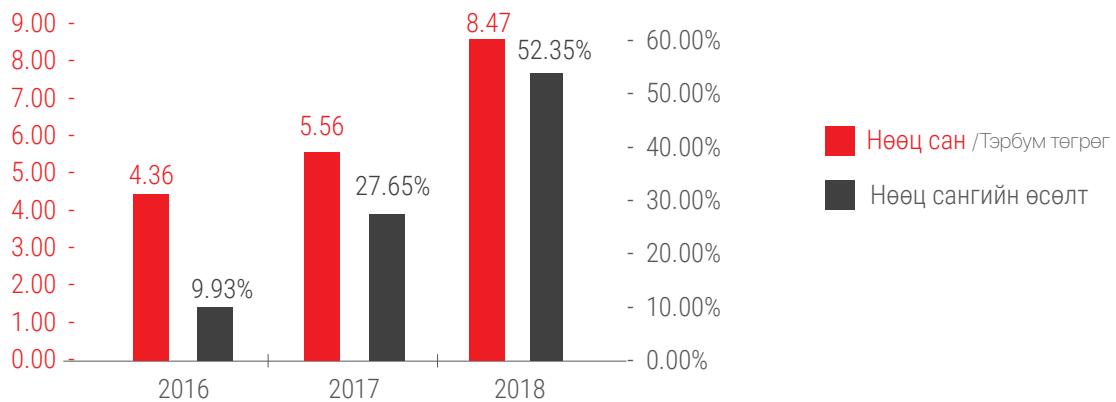

2018 онд хосолсон харьцаа буурч 88 хувийн зохистой түвшинд хурсэн нь андеррайтингийн хяналт, удирдлага сайжирсан болон эдийн засгийн өсөлттэй холбоотой

2. НӨӨЦ САН

Нөөц сан нь төлбөрийн чадварын үзүүлэлтийг илтгэдэг гол үзүүлэлтүүдийн нэг билээ.

Сүүлийн 3 жилийн нөөц сангийн өсөлт дараах байдалтай байна.

Нөөц сан=Орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөц сан

- +Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан
- +Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан
- +Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан
- +Тусгай нөөц сан

Нөөц сан нь 2017 онд өмнөх оноос 27.65 хувиар өссөн бол 2018 онд өмнөх оноос 52.35 хувиар өсчээ. Энэхүү өсөлт нь даатгалын хураамжийн орлогын өсөлт, нөхөн төлбөрийн өсөлт болон

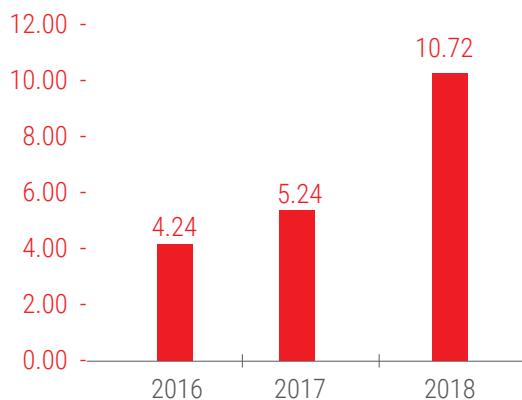
компанийн зах зээлд эзлэх байр сууриа өсгөх бодлоготой холбоотой. Энэхүү өсөлтийн хэмжээгээр компанийн төлбөрийн чадвар мөн өсдөг.

3. ТӨЛБӨРИЙН ЧАДВАР

Даатгуулагчийн өмнө гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хугацаанд нь бүрэн биелүүлэхэд хүрэлцэхүйц хэмжээний хөрөнгөтэй эсэх, төлбөрийн чадвар нь зохих түвшинд хангагдсан эсэхийг төлбөрийн чадварын үзүүлэлт болон эздийн өмчийн хэмжээ мөн илэрхийлнэ.

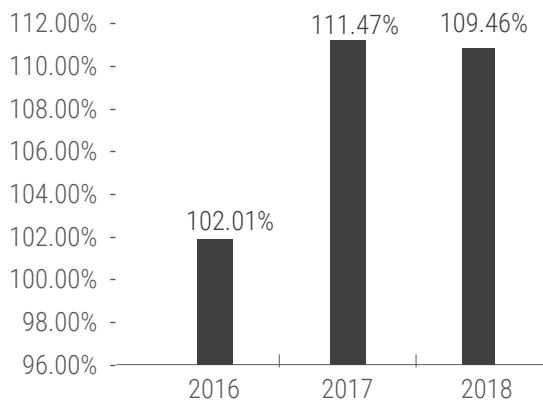
Эздийн өмч

/Тэрбум төгрөг/

Төлбөрийн чадвар

/%/

2018 онд хувьцаат компани болсноор эздийн өмч 2 дахин нэмэгдэж, компанийн эрсдэл даах чадвар мөн хэмжээгээр өссөн байна. Сүүлийн

З жилийн турш төлбөрийн чадварын зохих түвшинг хангаж ажиллажээ.

4. ДАВХАР ДААТГАЛ

Манай компани 2003 оноос Англи, Америк, Герман, Япон, Сингапур, ОХУ зэрэг олон орны давхар даатгалын томоохон компаниудад даатгуулж ирсэн арвин туршлагатай билээ.

2018 оны хувьд 1,319,237.93 тэрбум төгрөгийн үнэлгээ бүхий гэрээний хариуцлагаа 3.2 тэрбум төгрөгийн хураамжтайгаар давхар даатгалын томоохон компаниудад даатгуулжээ.

Бид тухайн даатгалын зүйл болон гэрээний хувьд хамгийн сайн тохирох давхар даатгалын хамгаалалтыг сонгохыг хичээж ажилладаг бөгөөд 2018 оны хувьд фронтинг давхар даатгалаас гадна трити, факультатив гэрээний хамгаалалтуудыг авсан байна. Нийт давхар даатгалын хураамжийн 67.7 хувийг факультатив төрлийн давхар даатгал эзэлж байна.

2018 оны давхар даатгалын хураамж /Давхар даатгалын төрлөөр/

	Давхар даатгалын хураамж	Эзлэх хувь
Факультатив давхар даатгал	2,141,230,327.40	67.69%
Фронтинг давхар даатгал	997,051,634.88	31.52%
Трити давхар даатгал	25,196,508.68	0.80%
	3,163,478,470.96	100.00%

Бид сүүлийн жилүүдэд агаарын хөлгийн, ачаа тээврийн, инженерийн буюу барилга угсралтын, хөрөнгийн, бизнесийн тасалдалын, хариуцлагын, аялал жуулчлалын, газар тариалангийн, олон улсын эрүүл мэндийн зэрэг олон төрлийн даатгалын үйлчилгээндээ трити болон факультатив хамгаалалт авч байна.

2018 оны хувьд 9 төрлийн даатгалын хэлбэрээр давхар даатгалын хамгаалалт авсан ба хөрөнгийн, авто тээврийн хэрэгслийн, барилга угсралтын даатгалууд голлон нөлөөлж байна.

2018 оны давхар даатгал даатгалын бүтээгдэхүүний төрлийн хувьд

	Дүн	Эзлэх хувь
Гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын даатгал	259,242,601.37	8.2%
Хөрөнгийн даатгал	749,835,534.89	23.7%
Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал	708,415,405.29	22.4%
Ачааны даатгал	31,090,245.47	1.0%
Барилга угсралтын даатгал	878,992,117.18	27.8%
Газар тариалангийн даатгал	38,170,185.08	1.2%
Мал амьтдын даатгал	108,349,325.68	3.4%
Хариуцлагын даатгал	389,177,725.28	12.3%
	205,330.72	0.0%
	3,163,478,470.96	100.0%

卷之三

ЭРСДЭЛИЙН ХОРООНЫ
ТАЙЛАН

Эрсдэлийн Удирдлагын Хороо нь даатгуулагчаас ирүүлсэн гомдол, 2 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй, маргаан бүхий даатгалын тохиолдолд нөхөн төлбөр олгох эсэх, холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу буруутай этгээдээс төлбөр буцаан нэхэмжлэх эрхийг шилжүүлэн авах эсэх зэрэг асуудлуудыг шийдвэрлэх чиг үүрэгтэй хороо юм. Хороо нь Гүйцэтгэх захирал, Даатгалын газрын захирал, Санхүү удирдлагын газрын захирал, Эрсдэлийн удирдлагын газрын захирал, Дотоод аудитор, Нөхөн төлбөрийн албаны дарга гэсэн 6 хувийн бүрэлдэхүүнтэй 7 хоногт нэг удаа, 2018 онд нийт 52 удаа хуралдаж 2,750,573,254 төгрөгийн нөхөн төлбөрийг олгох асуудлыг шийдвэрлэж ажиллажээ.

Даатгалын нөхөн төлбөрийн шийдвэртэй холбогдуулан 4 даатгуулагчийн гомдлыг хэлэлцэж, хоёр даатгуулагчид нөхөн төлбөр

олгохоос татгалзсан шийдвэрийг хэвээр үлдээж, нэг даатгуулагчтай харилцан тохиролцож, мөн нэг даатгуулагчийн гомдлын дагуу нөхөн төлбөрийн материалыг үргэлжлүүлэн шалгаж байна.

Мөн онд жолоочийн хариуцлагын даатгалгүй зам тээврийн хөдөлгөөнд оролцож, компанийн даатгуулагчадад 23,184,400 төгрөгийн хохирол учруулсан 5 иргэнээс холбогдох хуулийн дагуу даатгуулагчид олгосон нөхөн төлбөрийг буцаан нэхэмжлэх эрхийг шилжүүлэн авч, хоёр хэргийг шүүхээр шийдвэрлүүлж, эргэн төлөлтийн дун 32 хувьтай буюу 7,437,400 төгрөг буцаан төлөгдсөн. Даатгалын гэрээнд заасны дагуу эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй олгогдсон 373,462,897 төгрөгөөс эргэн төлөлт 10 хувьтай байна.

НИЙГМИЙН
ХАРИУЦЛАГА

Нийгмийн хариуцлагаа ухамсарлан хэрэгжүүлэгч Ард Даатгал ХК нь 2018 онд тус зорилгынхоо хүрээнд дараах ажлуудыг хамт олноороо хийж гүйцэтгэлээ. Бидний хийж хэрэгжүүлсэн сайн санааны үйл бүхэн нийгэмд

эерэг өөрчлөлтийг авчрахад тус болно гэдэгт гүнээ итгэн жил бүр нийгмийн сайн сайханд чиглэсэн тусlamжийн аян, нийтийг хамарсан арга хэмжээг заавал ажлынхаа нэг хэсэг болгон ажилладаг уламжлалтай.

2018 онд бид

- Ⓐ Баянгол дүүргийн нярай, бага насны хүүхдийн Монна асрах төвийн хүүхдүүдэд зайлшгүй хэрэгцээтэй гутал, хувцас, тоглоом зэргийг ажиллагсад өөрсдийн дотоод нөөц бололцоогоороо цуглуулан хандивлалаа.
- Ⓐ Ажиллагсад санаачлан Цагаан сарын битүүний өглөө Чингэлтэй дүүргийн TYK-ийн ажилчдад халуун аарц, хоол, цай бэлтгэн өгч, сэтгэлийн дэм өглөө.
- Ⓐ Боловсрол Соёл Шинжлэх Ухааны Яам, Монголын Хөлбөмбөгийн Холбоо хамтран зохион байгуулдаг "Дуулиан-2020" 10 дахь удаагийн тэмцээнд Нийслэлийн 106, 107 дугаар сургуулийн өсвөр үеийн тамирчдыг дахин ивээн тэтгэж амжилттай оролцуулсан.
- Ⓐ Жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулагддаг "Улаанбаатар Марафон-2017" бүх нийтийн гүйлтэнд манай хамт олны төлөөлөл амжилттай оролцсон.
- Ⓐ Монгол туургатны бөхийн барилдаан буюу Монгол, Өвөрモンгол, Тыва бөхийн барилдааныг Ард Санхүүгийн Нэгдэлтэй хамтран ивээн тэтгэж, зохион байгууллаа. Тус барилдаанд нийт 128 бөх зодоглосон бөгөөд үзүүр, түрүү бөхчүүдэд компанийн зүгээс гарын бэлгээр урамшууллаа.
- Ⓐ Цус сэлбэлт судлалын үндэсний төвд ажилчид цусаа хандивлалаа.
- Ⓐ Баянгол дүүргийн хүүхдийн төв сувилал болон Монна хүүхдийн асрамжийн газарт нийт 11 сая төгрөгийн үнэ бүхий живх болон бусад эд хэрэглэлийг тус тус хандивлалаа.

- ▲ Алунгоо Эх ТББ болон Алдарт эхийн одонтой ээжүүдийн бүлгэмээс санаачлан зохион байгуулсан "Mrs World Mongolia" тэмцээнийг Ард Санхүүгийн Нэгдэлтэй хамтран дэмжин ажилласан. Тус тэмцээний нийт оролцогчдод санхүүгийн боловсрол олгох сургалт зохион байгуулсан бөгөөд Оюунлаг ээж номинацийн ялагчид компанийн нэрэмжит шагналыг гардуулсан.
- ▲ Хөгжмийн зохиолч, МУУГЗ Г.Энхбаярын тоглолтыг ивээн тэтгэн хамтран ажилласан.
- ▲ Дуулиан-2020 тэмцээнийг зохион байгуулагчдын санаачлан хэрэгжүүлсэн "Хариу нэхдэггүй сэтгэл" хандивын аянд Ард Даатгалын ажилчид нэгдэн ном, хувцас, тоглоом зэрэг хүүхдүүдэд хэрэгцээтэй зүйлсийг цуглуулан хандивалаа. Тус хандив нь хотын алслагдсан дүүргүүдийн сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд тараагдаж сэтгэлийн бэлэг боллоо.
- ▲ Техник Технологийн Дээд Сургуулийн харьяа "Монгол Коосэн" Технологийн коллежийн оюутнуудыг улсын хэмжээний "Эй Би Юу Робокон" тэмцээнд оролцоход нь ивээн тэтгэчээр оролцон хамтран ажиллаа. Ивээн тэтгэсэн "Моко" болон "Монтендо" багийн хүүхдүүд маань тус тэмцээнд амжилттай оролцож, ирээдүйтэй багийн шагналыг гардан авсан байна.
- ▲ Бизнес, улс төр, эрдэмтэн мэргэд болон иргэний нийгмийн манлайллыг оролцуулсан Монгол Улсын хөгжлийг хурдаасгах эрхэм зорилготой улс төрөөс хараат бус, төрийн бус олон нийтийн байгууллага болох Монголын Эдийн Засгийн Форумын алтан хамтрагч байгууллагаар хамтран ажиллаа. Жил бүрийн чуулга уулзалт нь Монгол улсын эдийн засаг, нийгмийн өмнө тулгамдаж буй асуудлаар нэр хүндтэй, манлайллагчдыг урин оролцуулж хөгжлийн бодлого, түүнийг хэрэгжүүлэх арга замыг хэлэлцэн, санамж гарган, шийдвэр гаргагчдад хүргүүлдэг платформ юм.

Ард Даатгал ХК нийгмийн сайн сайханд чиглэсэн сайн үйлсийн аяныг өрнүүлэхээс

гадна ажилчдынхаа нийгмийн асуудалд мөн анхаарал хандуулан ажилласаар ирсэн.

2018 онд бид

- ▲ Ажиллагсдын санхүүгийн мэдлэгийг дээшлүүлэх, санхүүд нь хөрөнгө оруулах зорилгоор ажилтан бүрт ИАЙТИ ХХК-ийн 1 000 000 төгрөгийн хувьцааг эзэмших боломжоор хангасан. 2017 онд үр бүтээлтэй ажилласан нийт 79 ажилтанд Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн 50,000 ширхэг хувьцааг урамшууллын журмаар олгов.
- ▲ Ажиллагсдын эрүүл мэндийг хамгаалах, нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хоёр дахь жилдээ нийт ажиллагсадаа гэр бүлийнх нь хамтаар Эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгалд бүрэн хамрууллаа.
- ▲ Ажиллагсдынхаа хүүхдүүдийн ирээдүйг баталгаажуулан Ард Санхүүгийн Нэгдэл ХК-ийн хувьцааг эзэмшүүлэн хөрөнгө оруулалт хийлгээ.

ХҮНИЙ
НӨӨЦ

2018 оны жилийн эцсийн байдлаар компани 98 ажиллагсадтай байгаа бөгөөд даатгалын, эрсдэлийн удирдлагын, үйл ажиллагаа, санхүү удирдлагын газар гэсэн бүтэцтэй үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Нийт ажиллагсдын 46 хувь нь орон нутгийн салбарт ажиллаж байгаа ба хүйсийн харьцааг авч үзвэл 40 орчим хувь нь эрэгтэй бөгөөд ажилтнуудын дундаж нас нь 35 байна. Компанийн хүний нөөцийн тогтворжилтын коэффициент нь 85.9 хувь, харин гаралтын коэффициент нь 17.3 хувь байгаа нь манай компанийн ажиллагсад харьцангуй тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгааг харуулж байна.

Нийт компанийн ажиллагсдад ИАйТИ ХХК-ийн хувьцаа хуваарилалт хийж, хөрөнгө оруулагчид болов. Группын менежментийн зүгээс ажиллагсдыг хувьцааны төлбөрөөс чөлөөлөх тухай шийдвэр гаргаж, 2018 оны гүйцэтгэл дээр үндэслэсэн дараагийн ээлжийн хувьцаа хуваарилалтыг мөн хөнгөлөлттэй үнээр олгохоор шийдвэрлэлээ. Компани IPO амжилттай хийсэнтэй холбоотой оны эцсээр ажиллагсаддаа компанийн хувьцааг урамшуулал хэлбэрээр хуваарилав.

Шинэ оны босгон дээр Санхүүгийн зохицуулах хорооны "Хүндэт жуух бичиг"-ээр нөхөн төлбөрийн албаны нөхөн төлбөрийн менежер

Д.Ариунзул, Говьсүмбэр салбарын захирал Д.Хөгжилмаа, Сангийн яамны "Санхүү банкны тэргүүний ажилтан"-аар эрсдэлийн удирдлагын газрын захирал Ц.Тайшир, ерөнхий нягтлан бодогч Д.Ангараг нар шалгарч, Монголын даатгалын холбооноос "Оны шилдэг даатгалын менежер"-ээр даатгалын менежер Л.Нэргүй, "Оны шилдэг нөхөн төлбөрийн менежер"-ээр нөхөн төлбөрийн ахлах менежер Ё.Алзахгүй, "Оны шилдэг санхүүч"-ээр Г.Баярбат нар тус тус шалгарч шагнагдлаа. 2018 оны "Шилдэг ажилтан"-аар хуульч Ж.Дамбаасүрэн, нөхөн төлбөрийн ахлах менежер Ё.Алзахгүй, нягтлан бодогч Д.Буянхишиг, шуурхай дуудлагын ажилтан А.Энхбаяр, иргэдийн даатгалын албаны дарга У.Мөнхсарнай нар шалгарсан байна.

2018 онд орон нутгийн ажиллагсдын зөвлөгөөнийг "Бид манлайлна" уриан дор амжилттай зохион байгууллаа.

Нийт ажиллагсдаас аттестатчалыг 2018 оны 12 сарын 18-ны өдөр онлайн хэлбэрээр амжилттай зохион байгуулж явууллаа.

Бид сул ажлын байрыг нээлттэй бодлогын хүрээнд зарлаж, өөрийн ажиллагсдаас гадна дотоод болон гадаадын их сургуулийн төгсөгчид, мөн туршлагатай ажил горилогчдоос хүний нөөцийн бурдүүлэлтээ хийж байна.

2019 ОНЫ ТӨСӨӨЛӨЛ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

2019 оны төсөв

Даатгалын үйл ажиллагаа
Хураамжийн орлого **+25%**

Орлого /сая.төгрөг

2017	Хураамжийн орлого	10,035
	Цэвэр хураамжийн орлого	6,912
	Орлогод тооцсон хураамж	6,029
2018	Хураамжийн орлого	13,001
	Цэвэр хураамжийн орлого	9,609
	Орлогод тооцсон хураамж	8,075
2019Т	Хураамжийн орлого	16,220
	Цэвэр хураамжийн орлого	12,414
	Орлогод тооцсон хураамж	10,650

Нөхөн төлбөр, Давхар даатгал /сая.төгрөг

2017	Цэвэр нөхөн төлбөр	2,511
	Давхар төлбөр	3,302
2018	Цэвэр нөхөн төлбөр	3,488
	Давхар төлбөр	3,163
2019Т	Цэвэр нөхөн төлбөр	4,313
	Давхар төлбөр	3,598

2019 ОНЫ ТӨСӨВ

Хөрөнгө оруулалтын орлого **+24%**

Цэвэр ашиг **+60%**

Зардал /сая.төгрөг

2017	3,793
2018	4,976
2019т	5,800

Хөрөнгө оруулалтын орлого, Цэвэр ашиг /сая.төгрөг

2019 оны төсөв

Санхүүгийн үзүүлэлтүүд

Хөрөнгө /сая.төгрөг

2017

Нийт хөрөнгө	11,727
Нөөц сан	5,560
Өөрийн хөрөнгө	5,237

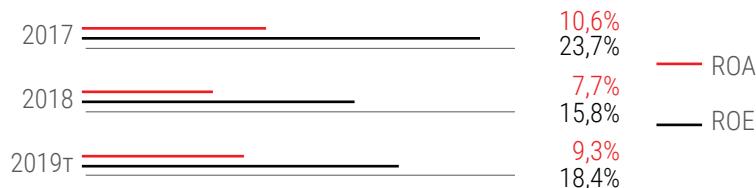
2018

Нийт хөрөнгө	21,003
Нөөц сан	8,470
Өөрийн хөрөнгө	10,719

2019т

Нийт хөрөнгө	23,430
Нөөц сан	9,247
Өөрийн хөрөнгө	11,972

Хөрөнгийн өгөөж /хувиар

Орлого үр дүнгийн тайлан /сая.төгрөг

Үзүүлэлт	2017	2018	2019т	Дүн	Хувь
Нийт хураамжийн даатгал	10,355	13,001	16,220	3,219	24,8%
Давхар даатгал	3,302	3,163	3,598	435	13,7%
Цэвэр хураамжийн даатгал	6,912	9,609	12,414	2,805	29,2%
Орлогод тооцсон хураамж	6,029	8,075	10,650	2,575	31,9%
Цэвэр нөхөн төлбөр	2,511	3,488	4,313	825	23,7%
Хөрөнгө оруулалтын					
орлого	1,400	1,757	2,183	426	24,3%
Үйл ажиллагааны зардал	3,793	4,976	5,800	824	16,6%
Цэвэр ашиг	1,124	1,263	2,018	755	59,8%

Санхүүгийн байдлын тайлан /сая.төгрөг

Үзүүлэлт	2017	2018	2019т	Дүн	Хувь
Нийт эргэлтийн хөрөнгө	9,687	19,873	22,947	3,101	15,6%
Нийт эргэлтийн бус хөрөнгө	2,040	1,130	455	-675	-59,7%
НИЙТ ХӨРӨНГӨ	11,727	21,003	23,430	2,427	11,6%
Өр төлбөр	930	1,814	2,211	397	21,9%
Нөөц сан	5,560	8,470	9,247	777	9,2%
Эздийн өмч	5,237	10,719	11,972	1,253	11,7%
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БОЛОН ЭЗДИЙН ӨМЧ	11,727	21,003	23,430	2,427	11,6%

